

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

ชวัลรัตน์ เจตน์พงศธร

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

ชวัลรัตน์ เจตน์พงศธร

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

Political participation of people in Pattaya City

CHAWANRAT JETPONGSATORN

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF PUBLIC ADMINISTRATION

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE AND LAWS

BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ ชวัลรัตน์ เจตน์พงศธร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณกร ทาวะรัมย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ. ดร. วิเชียร ต้นศิริคองค)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ แจ่มเยี่ยม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

65920371: สาขาวิชา: -; รป.ม. (-)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, เมืองพัทยา

ชวัลรัตน์ เจตน์พงศธร : การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา. (Political participation of people in Pattaya City) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุปราณี ธรรมพิทักษ์ปี พ.ศ. 2568.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพัทยา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง เท่ากับ 3.54 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก เท่ากับ 3.66 ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก เท่ากับ 3.60 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง เท่ากับ 3.37 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ประชาชนเมืองพัทยา ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

65920371: MAJOR: -; M.P.A. (-)

KEYWORDS: Political Participation, Pattaya City

CHAWANRAT JETPONGSATORN : POLITICAL PARTICIPATION OF
PEOPLE IN PATTAYA CITY. ADVISORY COMMITTEE: SUPRANEE THAMMAPITHAK,
2025.

The purpose of this research is to study the Political participation of people in Pattaya City and compare their political participation based on the variables of gender, age, education level, marital status, occupation, and income. The sample group used in this study consisted of 400 people aged 18 and over with the right to vote in Pattaya. The research instrument used was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.89. The statistical methods used to analyze the data include percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA, with a significance level set at 0.05.

The findings revealed that the overall level of political participation was moderate, with a mean score of 3.54. When broken down by category, the level of political participation in terms of political news tracking was high, with a mean score of 3.66. In terms of voting, the level was high, with a mean score of 3.60. In terms of participation in political activities, the level was moderate, with a mean score of 3.37. The comparison of political participation showed that people in Pattaya with different gender, age, education level, occupation, and income had significantly different political participation at the 0.05 level. However, people with different marital statuses showed no significant difference in political participation.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา เป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งสำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ธรรมพิทักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วย ความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ว่าที่เรือตรี ดร.เอกวิทย์ มณีธร ซึ่งเป็นประธานกรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์ กรรมการสอบ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือแนะนำ ตรวจ แก้ไขและวิจารณ์งานวิจัยฉบับนี้ใหม่ความสมบูรณ์และถูกต้อง รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอขอบคุณ ครอบครัว ที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจข้าพเจ้าเสมอมา ไม่ว่าจะในช่วงเวลา ที่มีความยากลำบากหรือท้อแท้ ข้าพเจ้ารู้สึกขอบคุณและซาบซึ้งใจในความรักและความห่วงใยที่ได้รับ จากทุกท่าน

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณ เพื่อนร่วมงาน ทุกท่านที่ได้ร่วมแบ่งปันประสบการณ์และให้ คำแนะนำอย่างไม่ลังเล ทั้งในเรื่องของการวิจัยและการจัดการเวลาในการศึกษา รวมไปถึงการช่วยกัน พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทุกช่วงเวลาที่รู้สึกท้อแท้หรือไม่มั่นใจ ความเอื้อเฟื้อและความ ช่วยเหลือจากทุกท่านไม่เพียงแต่ทำให้ข้าพเจ้าผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ แต่ยังทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกมี พลังในการทำงานและรู้สึกว่าการทำวิจัยครั้งนี้ไม่ใช่เรื่องที่ต้องเผชิญเพียงลำพัง

ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งใจในความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกท่าน ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยให้ การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ แต่ยังช่วยให้ข้าพเจ้าพัฒนาทักษะและความเข้าใจในกระบวนการวิจัย ได้อย่างลึกซึ้ง ขอขอบคุณในทุก ๆ คำแนะนำที่ดีที่ท่านได้มอบให้ ข้าพเจ้าจะจดจำและนำสิ่งที่ได้รับ ไป ปรับใช้ในการพัฒนางานวิจัยในอนาคตต่อไป

ชวัลรัตน์ เจดน์พงศธร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1	1
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	7
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย	16
ข้อมูลพื้นฐานเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3	46

วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 4	52
ผลการศึกษา.....	52
บทที่ 5	67
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผลการวิจัย.....	69
ภาคผนวก	76
บรรณานุกรม	80
ประวัติย่อของผู้วิจัย	85

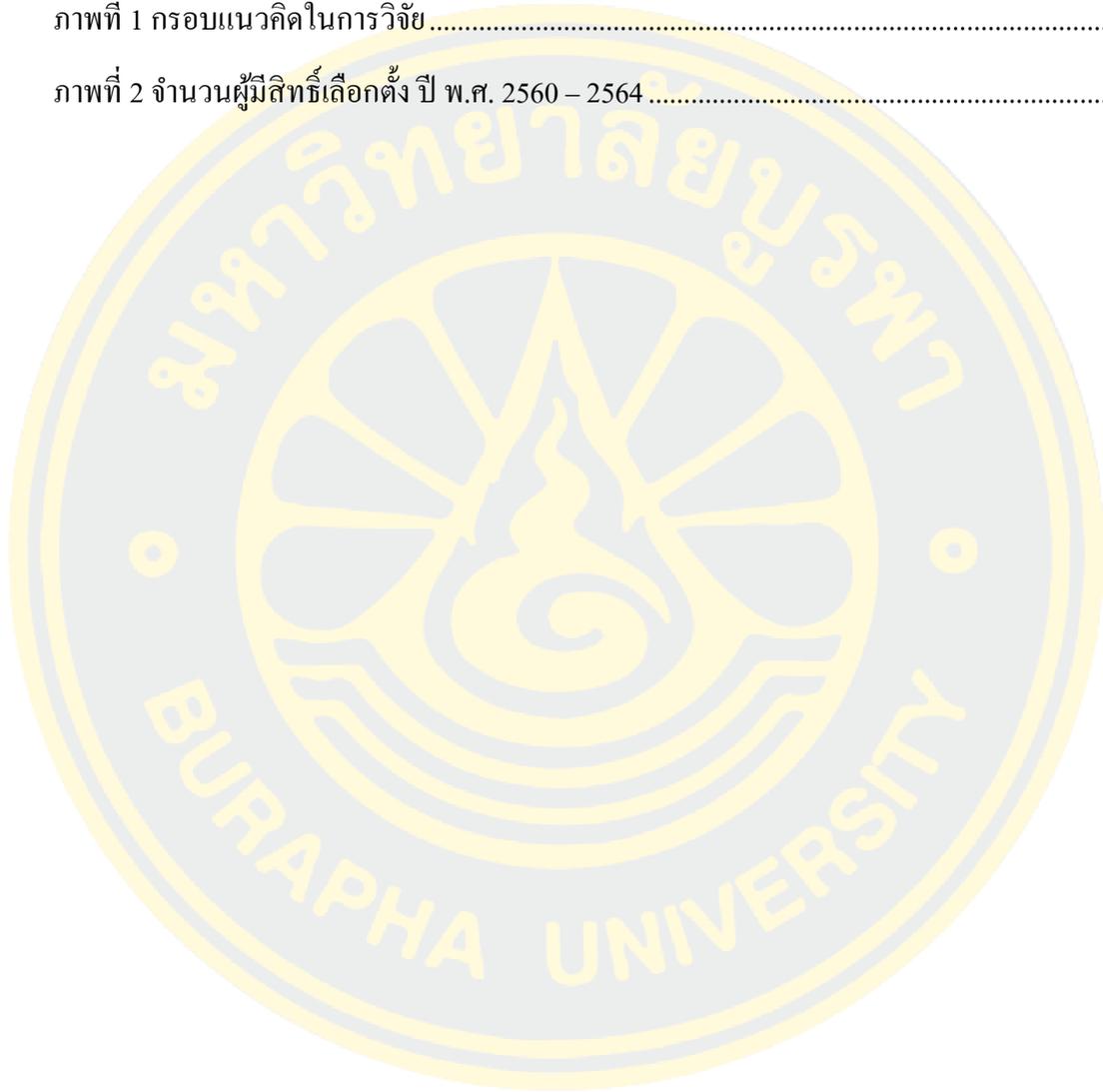
สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สรุปตัวแปรที่ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
ตารางที่ 2 ตารางสรุปเปรียบเทียบความสอดคล้องของตัวแปร	42
ตารางที่ 3 ที่มาของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา	44
ตารางที่ 4 การสุ่มตัวอย่างจากประชาชนเมืองพัทยา	47
ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามเพศ	52
ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามอายุ	53
ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา	53
ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามสถานภาพสมรส	54
ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามอาชีพ	54
ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามรายได้	55
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนเมืองพัทยา ในภาพรวม	55
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนเมืองพัทยา ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง	56
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนเมืองพัทยา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	57
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนเมืองพัทยา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	59
ตารางที่ 15 เปรียบเทียบเพศกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา	60
ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนเมืองพัทยา	60

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของ ประชาชนเมืองพัทยา.....	61
ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนเมืองพัทยา	61
ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างวุฒิการศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนเมืองพัทยา	62
ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนเมืองพัทยา	63
ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนเมืองพัทยา	63
ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของ ประชาชนเมืองพัทยา.....	64
ตารางที่ 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชนเมืองพัทยา	65
ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างรายได้กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของ ประชาชนเมืองพัทยา.....	65
ตารางที่ 25 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย	66

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ปี พ.ศ. 2560 – 2564	27

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตั้งแต่การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช เมื่อปี 2475 ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญมาแล้ว 20 ฉบับ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้มีการให้สิทธิของประชาชนไว้มากมาย ตามมาตรา 4 ได้ระบุไว้ว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน (พงษ์วิวัฒน์ บุญพิทักษ์ 2560 , หน้า 1)

การเมืองเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนเราตั้งแต่ตื่นนอนจนเข้านอน ตั้งแต่เกิดจนตาย เราทุกคนอยากให้การเมืองดี เพราะจะทำให้ชีวิตเราดีขึ้น ถ้าการเมืองแย่ชีวิตเราก็จะแย่ แต่การเมืองจะดีได้อย่างไร ถ้าประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้โดยตรง ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การเลือกผู้แทนราษฎรเพื่อไปทำหน้าที่การบริหารราชการแผ่นดิน ประชาชนสามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้โดยการแจ้งเบาะแสเพื่อให้รัฐแก้ไขคุณภาพชีวิตและสังคมให้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น และถ้ามีผู้บริหารประเทศที่ดี จะทำให้มีการเมืองที่ดีรัฐบาลใช้อำนาจในการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและบริหารประเทศเพื่อให้เกิดความก้าวหน้า มั่นคง อยู่ดีกินดี ประชาชนได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและดำรงชีวิตภายใต้กฎหมาย ระเบียบ นโยบายต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน (สำนักพัฒนาและส่งเสริมชมรมอภิบาลสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ 2564, หน้า 8) ประชาชนจะต้องมีสิทธิเสรีภาพและความยุติธรรมซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น จะต้องมีพื้นฐานอยู่บนความสมัครใจ มีสิทธิเท่าเทียมกัน มีความเข้าใจในกิจกรรมทางการเมืองในเรื่องนั้น ๆ ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลมีจุดประสงค์เพื่อมีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล นอกจากนี้เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่กระทำโดยสมัครใจของสมาชิกในสังคมเพื่อที่จะเลือกผู้นำของตนและกำหนดนโยบายสาธารณะทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม กิจกรรมเหล่านี้คือการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารทางการเมือง การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง การสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การชุมนุมทางการเมือง การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้รับเลือกตั้งหรือพรรคทางการเมือง การติดต่อสัมพันธ์กับผู้แทนราษฎร ลักษณะของความกระตือรือร้นทางการเมืองสามารถพิจารณาได้จากการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการ การช่วยเขียนสุนทรพจน์ในการหาเสียง การแข่งขันการเป็น

เจ้าหน้าที่พรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สมัครใจ เช่น การเสียดายอาหาร การเป็นทหารและทำหน้าที่ด้านตุลาการ (สุจิต บุญบงการ, 2542, หน้า 36)

ปัญหาที่สำคัญของกระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญ มีดังนี้

1. ยังขาดกฎหมายลูกออกมารองรับหลักการของรัฐธรรมนูญทำให้ประชาชนไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและไม่ได้เข้ามีส่วนร่วมตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

2. กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ซึ่งออกมาบังคับใช้ก่อนรัฐธรรมนูญขาดความสอดคล้องกับเจตนารมณ์และหลักการของรัฐธรรมนูญ

3. การปฏิบัติงานของหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขและความชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แม้ว่าประชาชนจะอ้างอิงหลักการตามรัฐธรรมนูญ แต่ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐยังคงยึดข้อกฎหมายซึ่งบังคับใช้มาก่อนรัฐธรรมนูญ ทำให้สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของ ประชาชนมีข้อจำกัดและเงื่อนไขที่ไม่อาจบรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้

4. การขาดข้อมูล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน โดยที่ภาคประชาชนพยายามเรียกร้องสิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ในขณะที่ภาครัฐมักจะอ้างความถูกต้องชอบธรรมในการใช้อำนาจตามกฎหมาย กฎระเบียบซึ่งยังมีได้พัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

5. ทศนคติและค่านิยมที่แตกต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและภาคประชาชน ทำให้มีการใช้และตีความ “การมีส่วนร่วม” ในมิติที่แตกต่างกัน

ประชาชนทำหน้าที่เลือกนักรการเมืองไปทำหน้าที่บริหารประเทศ ขับเคลื่อนนโยบายของรัฐ ประชาชนเป็นผู้รับผลการบริหารจากนักรการเมือง จึงเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง จึงต้องแก้ที่ ประชาชน ในการ สร้าง ความ ทร ะหนัก และ ตื่น รั้วว่า ห นึ่ง เสี่ยง ของ ประ ชาชน มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อประเทศในอนาคต ทั้งนี้ประชาชนยังมีส่วนสำคัญในการกำหนดบทบาทของนักรการเมือง หากประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใส ประชาชนเป็นหูเป็นต่านักรการเมืองย่อมไม่กล้าทุจริต เพราะกลัวจะสูญเสียฐานคะแนนของตนเอง หากประชาชนเลือกนักรการเมืองที่ไม่ดีเข้าไปในการบริหารราชการแผ่นดิน ประชาชนต้องแก้ไขด้วยการไม่ควรเลือกเข้าไปอีก และควรเลือกคนดีมีความสามารถเข้าไปเป็นนักรการเมือง (สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ 2564, หน้า 13-14)

ซึ่งตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยาและนายกเมืองพัทยา และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเมืองพัทยาโดยความเห็นชอบของ

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรีได้ออกประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยาและนายกเมืองพัทยา ในวันอาทิตย์ที่ 22 พฤษภาคม 2565 และได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยาและนายกเมืองพัทยาไปแล้ว นั้น การเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยา เขต 1 – 4 มีผู้ไม่มาใช้สิทธิเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.52 , 49.79 , 50.85 และ 54.14 ตามลำดับ การเลือกตั้งนายกเมืองพัทยานั้น มีผู้ไม่มาใช้สิทธิเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.62 (บรรยายสรุปเมืองพัทยา, 2565)

จากปัญหาดังกล่าว จึงต้องการทราบว่าประชาชนเมืองพัทยามีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับใด และประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันหรือไม่ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ซึ่งจะทำให้การวิจัยกับกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพัทยาที่อาศัยอยู่ในเมืองพัทยา เพื่อข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ดีให้กับประชาชนเมืองพัทยา

คำถามการวิจัย

1. ประชาชนเมืองพัทยามีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับใด
2. ประชาชนเมืองพัทยาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนเมืองพัทยาที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
2. ประชาชนเมืองพัทยาที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
3. ประชาชนเมืองพัทยาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
4. ประชาชนเมืองพัทยาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
5. ประชาชนเมืองพัทยาที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
6. ประชาชนเมืองพัทยาที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษา แนวคิด และทฤษฎีจากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยการวางกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำแนวคิดของ สุจิต บุญบงการ (2542, หน้า 36) ที่เห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่กระทำโดยสมัครใจของสมาชิกในสังคม และพรรณราย ชันชกิจ (2548, หน้า 81) อธิบายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของประชาชนตามที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สิทธิที่จะเข้าสมาคมหรือก่อตั้งพรรคการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ สิทธิที่จะร่วมอุทธรณ์ต่อรัฐบาล สิทธิเกี่ยวกับการพูด ชุมนุมและการพิมพ์อย่างอิสระ ล้วนเป็นกิจกรรมซึ่งมีอิทธิพลต่อรัฐบาลในการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงการเข้ามีส่วนร่วมต่อการปกครองโดยการทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการปกครอง ดังกรอบแนวคิดต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลส่วนบุคคล
1. เพศ
2. อายุ
3. วุฒิการศึกษา
4. สถานภาพสมรส
5. อาชีพ
6. รายได้

ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
1. ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง
2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
3. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเมืองพัทยา
2. สามารถเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ที่ต่างกันของเมืองพัทยา
3. เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ดีให้กับประชาชนเมืองพัทยา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพัทธา ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 42 ชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพัทธา ซึ่งคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (อัครวินต์ วรรณะศิลป์, 2558, หน้า 47) ขนาดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทธา 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง
2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
3. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล 6 ตัวแปร

1. เพศ
2. อายุ
3. วุฒิการศึกษา
4. สถานภาพสมรส
5. อาชีพ
6. รายได้

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง
2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง
3. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ช่วงเดือนสิงหาคม - กันยายน 2567

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประชาชน หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 42 ชุมชน และมีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพญา
การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพญา เข้า
มามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยทางตรงหรือทางอ้อม เช่น การติดตามข่าวสารทางการเมือง
การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นต้น

การติดตามข่าวสารทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพญา
มีการติดตามข่าวสารด้านการเมืองอย่างสม่ำเสมอ จากทางสื่อต่างๆ และมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่
น่าเชื่อถือ และมีความถูกต้อง

การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพญา
เข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทาง
การเมือง มีการเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง เช่น เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประจำ
หน่วยเลือกตั้งเพื่อดูแลการเลือกตั้งประจำหน่วย เป็นต้น

การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพญา ออกไป
เลือกตั้งลงคะแนนให้กับผู้แทน ที่จะทำหน้าที่แทนตนทั้งในระดับท้องถิ่น เช่น การเลือกตั้งนายก
เมืองพญาและสมาชิกสภาเมืองพญา เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

“การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา” มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
 - 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
 - 1.2 รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง
 - 1.3 สิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมือง
 - 1.4 ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย
 - 2.1 ความหมายของการเมือง
 - 2.2 ความหมายของประชาธิปไตย
 - 2.3 หลักการของประชาธิปไตย
 - 2.4 ประเภทของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
 - 2.5 รูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
3. ข้อมูลพื้นฐานเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นรูปแบบหนึ่งตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็น “การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน” โดยรัฐมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในสังคมไทย เข้ามามีบทบาทในการ “ร่วมรับรู้ร่วมคิดร่วมสร้างและร่วมตัดสินใจ” ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างกัน และให้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งและออกเสียงประชามติโดยอิสระ ปราศจากการครอบงำ (กลุ่มงานสารนิเทศ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง การที่กลุ่มประชาชนหรือขบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกันที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วม และมีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่ามีส่วนร่วมทางการเมือง ไว้ดังนี้

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ (2546, หน้า 31) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไว้ว่า ประชาชนจะสามารถแสดงออกถึงอำนาจสูงสุดของตัวเองที่มีอยู่ได้ 5 ทาง ดังนี้

1. การออกเสียงเลือกตั้ง (Election) เป็นการแสดงออกซึ่งอำนาจทางประชาธิปไตยของประชาชนในการที่จะสามารถคัดเลือกรัฐบาล หรือ ผู้นำดำเนินงานบริหารของรัฐ การเลือกตั้งเป็นการใช้หลักการเสมอภาคให้แก่ประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยไม่มีข้อจำกัดทางเพศ ทรัพย์สิน ชาติตระกูล เรียกว่า Universal Suffrage นับว่าเป็น “ประชาธิปไตย” ที่แท้จริง ซึ่งในอดีตการต่อสู้เพื่อ Universal Suffrage มีให้เห็นอย่างมากมาและเป็นการต่อสู้ที่ดุเดือดและขมขื่น เช่น คนจนผู้ไม่มีที่ดินหรือ การต่อสู้ของสตรีต่อการมีสิทธิในการเลือกตั้ง

2. การออกเสียงประชามติ (Referendum) เป็นอำนาจอีกทางหนึ่งของประชาชนในการตัดสินใจนโยบายต่างๆ ของรัฐบาลตามความต้องการของตน ซึ่งส่วนมากจะใช้ในเรื่องของกฎหมายรัฐธรรมนูญ เช่น การยอมรับร่างรัฐธรรมนูญที่ข่างใหม่ทั้งฉบับ หรือการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในตอนที่ใดตอนหนึ่ง ซึ่งการลงคะแนนเสียงนั้น ไม่ซับซ้อน เพียงแค่โหวตว่า Yes หรือ No เท่านั้น

3. ประชาชนมีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย (Initiative) เป็นการใช้อำนาจอธิปไตยของประชาชนโดยการเสนอร่างกฎหมายต่อฝ่ายนิติบัญญัติ หรือ รัฐสภา โดยรัฐธรรมนูญไทยฉบับปี พ.ศ. 2540 ก็รับรองสิทธิและอำนาจนี้อย่างชัดเจน ในมาตรา 170 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า 50,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายได้ เป็นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองมากกว่าจำกัดแค่การเลือกตั้งทั่วไป

4. ประชาชนสามารถตัดสินใจปัญหาสำคัญเกี่ยวกับนโยบายรัฐ (Plebiscite) เป็นการแสดงออกทางอำนาจของประชาชนในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศในระดับชาติได้เมื่อปัญหานั้นเป็นปัญหาที่รัฐบาลไม่สามารถตัดสินใจได้เอง เนื่องจากอาจจะเกิดผลกระทบอย่างมากในสังคม เช่น การเลิกจำหน่ายสุรา การเปิดให้มีโสเภณีอย่างถูกกฎหมาย เป็นต้น รัฐบาลจำเป็นต้องให้ประชาชนตัดสินใจกันเองโดยตรง ซึ่งการลงคะแนนก็เหมือนการทำประชามติคือ โหวต Yes หรือ No

5. ประชาชนสามารถเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่สำคัญของรัฐบาลได้ (Recall) เป็นการแสดงออกซึ่งอำนาจของประชาชนการปลด หรือ ถอดถอนเจ้าหน้าที่ตำแหน่งต่างๆ ซึ่งมาจากการเลือกตั้ง เป็นการย้ำถึงหลักการประชาธิปไตยว่าเมื่อประชาชนเลือกตั้ง เข้ามาทำหน้าที่แทนตนเองได้แล้วนั้น ประชาชนก็สามารถปลดหรือถอดถอนได้เช่นกัน

พรธรรมราช ชันชกิจ (2548, หน้า 81) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีความหมายหลายประการ อธิบายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของประชาชนตามที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สิทธิที่จะเข้าสมาคมหรือก่อตั้งพรรคการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ สิทธิที่จะร่วมอุทธรณ์ต่อรัฐบาล สิทธิเกี่ยวกับการพูด ชุมนุมและการพิมพ์อย่างอิสระ ล้วนเป็นกิจกรรมซึ่งมีอิทธิพลต่อรัฐบาลในการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงการเข้ามีส่วนร่วมต่อการปกครองโดยการทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการปกครอง

จันทนา สุทธิจารี (2554, หน้า 410) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนตามสิทธิที่ระบบการเมืองและกฎหมายกำหนดให้กระทำได้ เป็นการกระทำที่ต้องเกิดขึ้นจากความสมัครใจของประชาชน เพื่อให้มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ ทั้งในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

สุจิต บุญบงการ (2542, หน้า 36) การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึงกิจกรรมที่บุคคลมีจุดประสงค์เพื่อมีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล นอกจากนี้เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึงกิจกรรมต่างๆ ที่กระทำโดยสมัครใจของสมาชิกในสังคมเพื่อที่จะเลือกผู้นำของตนและกำหนดนโยบายสาธารณะทั้ง โดยทางตรงและทางอ้อม กิจกรรมเหล่านี้คือการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารทางการเมือง การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง การสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การชุมนุมทางการเมือง การช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้รับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง การติดต่อสัมพันธ์กับผู้แทนราษฎร ลักษณะของความกระตือรือร้นทางการเมืองสามารถพิจารณาได้จากการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการ การช่วยเขียนสุนทรพจน์ในการหาเสียง การแข่งขันการเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สมัครใจเช่นการเสียดายอากกร การเป็นทหารและทำหน้าที่ด้านตุลาการ

วิฑูรย์ ภูษ (2548, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้อย่างกว้างๆ และครอบคลุมว่าหมายถึง กิจกรรมทั้งหลายของประชาชน แต่ละบุคคลที่ต้องการมีอิทธิพลผลักดันให้เกิดผลงานทางการเมืองตามต้องการเท่านั้นแต่ยังรวมถึงกิจกรรมเป็นการยอมรับสนับสนุนในเชิงพิธีการด้วยผู้ที่ยอมรับรัฐบาลที่แสดงออกโดยการปรับพฤติกรรมตนเองตามคำสั่ง

หรือข้อเรียกร้องของรัฐบาล แต่ผู้ที่ไม่เห็นด้วยก็พยายามก่ออิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขใหม่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงมีทั้งที่เป็นการต่อต้าน เช่น เดินขบวนประท้วงการก่อ จลาจลและทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือทางการเมืองในการเสียดยาภิ เกณฑ์ทหาร เป็นต้น

บูลล็อก และแบรส (Bullock & Brass, 1977, p. 20 อ้างถึงใน สุรพล กระแสรัตน์, 2544 หน้า 20) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึงการที่บุคคลจะได้รับประโยชน์จากการเข้ามา มีส่วนร่วมทางการเมืองในการตัดสินใจกับสถาบันทางการเมืองและสังคม

เฮอเบิร์ต (Herbert, 1968, pp. 252-253) ได้ให้คำจำกัดความของการมีส่วนร่วม ทางการเมืองไว้ว่าเป็นกิจกรรมต่างๆที่กระทำโดยความสมัครใจซึ่งสมาชิกในสังคมได้มีส่วนร่วมกระทำ ร่วมกันในอันที่จะเลือกผู้นำของตนและมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะหรือนโยบาย ของรัฐทั้งทางตรงและทางอ้อมกิจกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การติดตามข้อมูล ข่าวสารทางการเมือง การบริจาคเงินช่วยเหลือแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง นอกจากนี้ ยังมีลักษณะของการกระตือรือร้นทางการเมือง ซึ่งพิจารณาได้จากการสมัครเป็นสมาชิกพรรค การเมืองหรือการช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับพรรคการเมือง เป็นต้น

มิลเบรท และ โกเอล (Milbrath & Goel, 1977, p. 2) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ทางการเมืองภาคประชาชนหมายถึงกิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละบุคคลที่ต้องการ มีอิทธิพลผลักดันหรือยอมรับสนับสนุนต่อรัฐบาลและการเมืองซึ่งไม่เพียงแต่รวบรวมบทบาทอัน แข็งขันในการสร้างอิทธิพลผลักดันให้เกิดผลทางการเมืองตามต้องการเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกิจกรรม ที่ยอมรับและสนับสนุนเป็นพิธีการด้วย ผู้ที่ยอมรับรัฐบาลก็จะแสดงออกโดยการปรับพฤติกรรม ตนเองตามคำสั่ง หรือข้อเรียกร้องของรัฐบาล แต่ผู้ที่ไม่เห็นด้วยก็จะพยายามขัดต่ออิทธิพล ผลักดัน ให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขใหม่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงมีทั้งที่เป็นการต่อต้าน เช่น การเดินประท้วง การก่อจลาจล และทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือกับทางการใน การเสียดยาภิ เกณฑ์ทหาร เป็นต้น

ไวเนอร์ (Weiner, 1971, pp. 159-204) ได้นำเสนอว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น ต้องมีองค์ประกอบ 3 อย่าง ได้แก่

1. ต้องมีการกระทำ (action) เช่น มีการแสดงความคิดเห็นและดำเนินการใด ๆ แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงทัศนคติ หรือความรู้สึก
2. เป็นไปโดยสมัครใจ (voluntary)
3. ต้องมีการเลือก (choice) หรือทางเลือกมากกว่าหนึ่งเสมอ

ไนย์และเวอร์บา (Nie & Verba, 1975, p. 1 อ้างถึงใน พรฤดี เอี่ยมสำอาง, 2560, หน้า 13) ให้ความหมายของ “การมีส่วนร่วมทางการเมือง” ไว้ว่าเป็นกิจกรรมต่างๆ โดยประชาชนซึ่งกระทำ โดยถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีจุดมุ่งหมายโดยตรงหรือโดยอ้อมเพื่อส่งผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือการกระทำที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐบาล เน้นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง จะต้องมิลักษณะ ดังนี้

1. เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่รัฐบาล และพรรคการเมือง
2. เป็นกิจกรรมซึ่งมีเป้าหมายที่ต้องการจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกรัฐบาล หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล
3. การมีส่วนร่วมในการปกครองโดยการทำกิจกรรมต่าง ๆ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้ามามี ส่วนร่วมแสดงออกทางการเมืองและการบริหารจัดการในเรื่องต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเอง ชุมชน หรือประเทศชาติ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง

อาจจำแนกได้หลากหลายรูปแบบตามแนวคิดหรือเกณฑ์ต่าง ๆ หากพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามแนวคิดประชาธิปไตย อาจจำแนกได้เป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ (ยุทธพร อิศรชัย, 2561, หน้า 12-13)

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองทางตรง (Direct Political Participation) การมีส่วนร่วม ในลักษณะนี้ประชาชนหรือพลเมืองของรัฐจะมีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง เพราะเชื่อว่าประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม แต่ภายหลัง เมื่อสมาชิกของสังคมเพิ่มจำนวนมากขึ้นและสังคมมีความซับซ้อนขึ้น การมีส่วนร่วมทางตรงจึง กลายเป็นเรื่องยากที่จะสามารถทำได้จริง เพราะประชาชนทุกคนไม่สามารถเข้ามามีอำนาจของ ตนเองได้ในทุกกิจกรรมของประเทศ จึงมีการใช้การมีส่วนร่วมทางการเมืองทางตรงเข้ามา ผสมผสานกับระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทน เช่น การลงประชามติ (referendum) การเสนอร่างกฎหมายโดยประชาชน (initiative) การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอ้อม (Indirect Political Participation) การมีส่วนร่วม ในรูปแบบนี้คือ การที่ประชาชนได้เลือกผู้แทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนผ่าน กระบวนการทางการเมืองที่เรียกว่า “การเลือกตั้ง” ในกรณีระบบการเมืองแบบรัฐสภา เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกสมาชิกวุฒิสภา และผู้แทนผ่านการเลือกตั้งใน รัฐสภาจะไปทำหน้าที่เลือกฝ่ายบริหารอีกชั้นหนึ่ง ในกรณีระบบการเมืองแบบประธานาธิบดี

เช่น การเลือกตั้งประธานาธิบดีในฐานะฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยประชาชนสามารถเลือกฝ่ายบริหารได้โดยตรง

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) หรือที่เรียกว่า “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็นการนำการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางตรงมาผสมผสานกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอ้อมและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น โดยให้ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารในเรื่องสำคัญ ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและวิถีชีวิตของประชาชน อำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการทำงานของผู้แทน ซึ่งก็คือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ “สถาบันการเมือง” ต่าง ๆ เช่น องค์กรอิสระ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ในการติดตามและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างเต็มที่

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ (Deliberative Democracy) เป็นกระบวนการสำคัญของประชาธิปไตยภาคพลเมือง ประชาธิปไตยชุมชน เป็นความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดจากข้อบกพร่องของประชาธิปไตยแบบตัวแทนและการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางอ้อมที่เป็นรูปแบบสถาบันที่ตายตัว ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีความซับซ้อน และมีความแตกต่างหลากหลายได้ ทั้งนี้หลักการประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ ไม่ได้เป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน เพราะระบอบประชาธิปไตยทั้งสองแบบสามารถอยู่คู่กันได้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือจะช่วยแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องต่าง ๆ ของระบบการเมืองแบบตัวแทน โดยการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองที่เป็นพลเมืองตื่นรู้ (Active citizen) และมีจิตสาธารณะรวมหมู่ (Civic life) รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ที่เห็นได้ชัดคือการที่ภาคประชาชนหรือภาคพลเมืองเข้าร่วมกันวิเคราะห์แลกเปลี่ยนถกเถียงหารือกันเพื่อนำเสนอแนวคิดของตนในการสร้างนโยบายที่เหมาะสมสำหรับตนเอง หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้คือ กระบวนการที่ให้ประชาชนทุกคนหรือภาคพลเมือง ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและตอบสนองข้อเรียกร้องเพื่อให้ตัวแทนของตนหรือรัฐบาลนำไปปฏิบัติต่อไป

สิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมือง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้สิทธิประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1. สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญกำหนดให้ประชาชนผู้มีอายุ ไม่น้อยกว่า 18 ปี ในวันเลือกตั้งมีสิทธิเลือกตั้งได้ ซึ่งเป็นการขยายสิทธิจากเดิมในอดีตที่ต้องมีอายุครบ 18 ปีในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้งรวมทั้งยังกำหนดให้เป็นหน้าที่ของประชาชนในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างอิสระ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ ดังนั้น หากผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะถูกจำกัดสิทธิบางประการ ซึ่งได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 ว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมิได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควร ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิบางประการ

2. สิทธิจัดตั้งพรรคการเมือง

กำหนดให้บุคคลมีเสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมือง ตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามที่กฎหมายบัญญัติกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารพรรคการเมืองซึ่งต้องกำหนดให้เป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง ในการกำหนดนโยบาย และการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งและกำหนดมาตรการให้สามารถดำเนินการโดยอิสระ ไม่ถูกครอบงำ หรือชี้นำโดยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้น รวมทั้งมาตรการกำกับดูแลให้สมาชิกของพรรคการเมืองกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

3. สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

กำหนดให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

4. สิทธิออกเสียงประชามติ

กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะรัฐมนตรีจะขอให้มีการออกเสียงประชามติในเรื่องใดอันมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคลใดก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งยังกำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ไปลงประชามติอย่างอิสระ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

5. สิทธิการมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร่วมกันในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติม

ต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อรัฐสภาและให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ การขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต้องไม่ใช่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบรัฐ

6. สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น

1) กำหนดให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตาม เจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นตามวิธีการและรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่กฎหมายบัญญัติ

2) สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง

3) ผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น

4) ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ อาจมาจากวิธีอื่นตามที่ กฎหมายกำหนด แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

5) การดำเนินงาน อปท. สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ต้องเปิดเผยข้อมูลและ ดำเนินการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

6) ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกัน เพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อ ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

7. สิทธิตรวจสอบองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อกล่าวหาว่ากรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง โดยยื่นต่อประธานรัฐสภา พร้อมด้วยหลักฐาน ตามสมควร หากประธานรัฐสภาเห็นว่ามีความเห็นสมควรสงสัยว่ามีการกระทำตามที่ถูกกล่าวหา ให้ประธาน รัฐสภาเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกา เพื่อแต่งตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลาง ทางการเมือง และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์เพื่อให้ไต่สวนหาข้อเท็จจริง

8. สิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

กำหนดให้ที่มาของวุฒิสภาจำนวนสองร้อยคน มาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมี ความรู้ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงาน หรือเคย ทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ ประชาชน ซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ การกำหนดที่มาของ วุฒิสภาดังกล่าว เป็นการเปิดกว้างให้ประชาชนทุกคน ทุกอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง

ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การแบ่งระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจแบ่งได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความละเอียดของการแบ่งเป็นสำคัญ โดยมีข้อพึงสังเกตคือ ถ้าระดับการมีส่วนร่วมต่ำ จำนวนประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมจะมาก และยิ่งระดับการมีส่วนร่วมสูงขึ้นเพียงใด จำนวนประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมก็จะลดลงตามลำดับ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนเรียงตามลำดับจากต่ำสุดไปหาสูงสุด ได้แก่ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล, 2548, หน้า29-30)

1. ระดับการให้ข้อมูล เป็นระดับต่ำสุด และเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุดของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้วางแผนโครงการกับประชาชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชน โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าวสาร และการแสดงนิทรรศการ เป็นต้น แต่ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องใด ๆ

2. ระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นระดับขั้นที่สูงกว่าระดับแรก กล่าวคือผู้วางแผนโครงการจะเชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินข้อดีข้อเสียของโครงการอย่างชัดเจนมากขึ้น เช่น การจัดทำแบบสอบถามก่อนริเริ่มโครงการต่าง ๆ หรือการบรรยายและเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนั้น ๆ เป็นต้น

3. ระดับการปรึกษาหารือ เป็นการเจรจาอย่างเป็นทางการระหว่างผู้วางแผนโครงการและประชาชน เพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือระบุประเด็นข้อสงสัยต่าง ๆ เช่น การจัดประชุมการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น เป็นต้น

4. ระดับการวางแผนร่วมกัน เป็นระดับการมีส่วนร่วมที่ผู้วางแผนโครงการกับประชาชนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการวางแผนเตรียมโครงการ และผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการโครงการ เหมาะที่จะใช้สำหรับการพิจารณาประเด็นที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมาก เช่น การใช้กลุ่มที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การใช้อินจันโทตุลาการเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง และการเจรจาเพื่อหาทางประนีประนอมกัน เป็นต้น

5. ระดับการร่วมปฏิบัติ เป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับประชาชนร่วมกันดำเนินโครงการ เป็นขั้นการนำโครงการไปปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

6. ระดับการควบคุมโดยประชาชน เป็นระดับสูงสุดของการมีส่วนร่วมโดยประชาชน เพื่อแก้ปัญหา ข้อขัดแย้งที่มีอยู่ทั้งหมด เช่น การลงประชามติ แต่การลงประชามติจะสะท้อนถึงความต้องการของประชาชนได้ดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับความชัดเจนของประเด็นที่จะลงประชามติและการกระจายข่าวสารเกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของประเด็นดังกล่าวให้ประชาชนเข้าใจอย่างสมบูรณ์และทั่วถึงเพียงใด โดยในประเทศที่มีการพัฒนาทางการเมืองแล้ว ผลของการลงประชามติจะมีผลบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตาม แต่สำหรับประเทศไทยนั้น รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันบัญญัติให้

ผลของการประชามติที่มีทั้งแบบที่มีข้อยุติโดยเสียงข้างมาก และแบบที่เป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่ คณะรัฐมนตรีซึ่งไม่มีผลบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตามแต่อย่างใด

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเมืองในระบบประชาธิปไตย

ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นผ่านทาง รัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ดังนั้นหัวใจสำคัญอยู่ที่ “ประชาชน” ผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย

ความหมายของการเมือง

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าการเมืองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทั้งเหมือนกัน และแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

เชาวน์วัศ เสนพงศ์ (2547, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของการเมืองว่า คือ หัวใจของการปกครองประเทศ และประชาชนก็เป็นหัวใจของการเมืองในระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยได้กำหนดกรอบและทิศทางการปฏิรูปการเมืองไว้แล้ว แต่จะบังเกิดผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด มิได้ขึ้นกับการแก้ไขในส่วนตัวบทกฎหมายหรือตัวสถาบันการเมืองแต่เพียงอย่างเดียว หากขึ้นกับบทบาท พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยเพื่อให้การเมืองเป็นการเมืองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน โดยแท้จริง และเพื่อให้เกิดสภาพชีวิต มีระบบเศรษฐกิจที่มั่นคง สังคมที่สันติสุข ยุติธรรม อันเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของการเมืองการปกครอง ในทุกประเทศ

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2523, หน้า 4-6) อธิบายว่า เราจะใช้ความหมายการเมืองดังกล่าวนี้ได้ก็ต่อเมื่อ ในสังคมนั้น ๆ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับผลกระทบจากทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความเห็นพ้องต้องกันและยอมรับในกติกาที่กำหนดการใช้อำนาจเพื่อแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าเท่านั้น ส่วนในสังคมที่ยังไม่มีความเห็นพ้องต้องกันเกี่ยวกับกติกาการกำหนดสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม ชัยอนันต์ อธิบายว่า การเมืองยังคงเป็นเรื่องของการแข่งขันกันเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งปันคุณค่าที่ให้ประโยชน์แก่ฝ่ายตนมากที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้ หรือ “The competition for the authority to determine the authoritative allocation of values to society” โดยนัยเช่นนี้ การเมืองจึงมีสองระดับ ระดับแรก การเมืองอยู่ภายใต้การแข่งขัน ชัดแย้งของฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองที่ทุก ๆ ฝ่ายยอมรับได้ ในขณะที่การเมืองในความหมายอย่างแรกดังที่ชนะของนักคิดกลุ่มพหุนิยมที่ได้กล่าวไปแล้ว จะยอมรับในจุดเน้นว่ารัฐ เป็นการรวมกันหรือประกอบกันของกลุ่มหลากหลายในสังคม และรัฐมิได้เป็นเครื่องมือทางการบริหาร โดยที่มิได้เป็นตัวกระทำทางการเมือง (actors) ที่จะชี้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ แต่รัฐเป็นเพียงรัฐบาล

(State as government) ที่ทำหน้าที่เพียงเอื้ออำนวยความสะดวกในการแข่งขันกันของกลุ่มหลากหลายเท่านั้น

สมบัติ ชำรงชัยวงศ์ (2549, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการเมืองว่า คือ การปกครองประเทศและประชาชนก็เป็นหัวใจของการเมืองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ซึ่งในรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดกรอบและทิศทางของการปฏิรูปการเมืองไว้แล้ว แต่จะบังเกิดผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด มิได้ขึ้นกับบทบาท พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยเพื่อให้การเมืองเป็นการเมืองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนโดยแท้จริงและเพื่อให้เกิดสภาพชีวิต มีระบบเศรษฐกิจที่มั่นคง สังคมที่สันติสุข ยุติธรรม อันเป็นอุดมการณ์สูงสุดของการเมืองการปกครองในทุกประเทศ

ไชยพร ดัชนีจิตานนท์ (2536, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของการเมืองว่า การเมืองมีอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่งที่มีมนุษย์รวมกันอยู่เป็นหน่วยการปกครอง ซึ่งอาจกล่าวเป็นหลักเบื้องต้นได้ว่า “ที่ใดมีการปกครอง ที่นั่นย่อมมีการเมือง”

อมร รักษาศักดิ์ และคณะ (2544, หน้า 16 – 17) กล่าวว่า การเมืองคือ หัวใจของการบริหารราชการแผ่นดิน และประชาชนคนไทย ก็คือ หัวใจของการเมืองไทย ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดจุดหมายปลายทางและกรอบทิศทางของการปฏิรูปการเมืองไทยไว้

บวรศักดิ์ อุวรรณ โณ (2544, หน้า 19) ได้ให้ความหมายว่า การเมืองคือ กระบวนการตัดสินใจแทนคนในสังคมที่เรียกว่ารัฐ ดังนั้น เมื่อ “การเมือง” ได้ตัดสินใจสิ่งใดในนามสังคมนั้นไปแล้ว การตัดสินใจนั้นก็จะมีผลให้ทุกคนในสังคมนั้นต้องยอมรับ และปฏิบัติตามนั้น

อุดม ตะนังสูงเนิน (2535, หน้า 14–16) ได้ให้ความหมายการเมืองเป็น “กระบวนการ” แข่งขันต่อสู้เพื่อให้ได้อำนาจรัฐในการกำหนดนโยบาย การตรากฎหมาย และกฎเกณฑ์ในการจัดระบบ สังคมและกิจการของรัฐ รวมทั้งอำนาจในการควบคุมให้มีการดำเนินการตามนโยบายและกฎหมายที่ได้กำหนดไว้นั้นให้บรรลุรวมทั้งเป็นกิจกรรมในการจัดสรรทรัพยากร สิทธิผลประโยชน์ และโอกาสที่เกี่ยวข้องกับคนทุกคนในสังคม โดยมีองค์กรจัดตั้งมวลชนระดับต่างๆ

ทินพันธ์ นาคะตะ (2543, หน้า 19) ได้ให้ความหมาย “การเมือง” ว่าการเมืองนั้นอาจเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับรัฐบาล ดังนั้น ความคิดของประชาชนซึ่งเป็นส่วนกำหนด พฤติกรรมในทางการเมือง จึงเป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของการศึกษาวิชาการเมือง

โวลิน (Wolin, 1960, pp. 10-11) กล่าวว่า การเมืองเกี่ยวข้องกับสาระสำคัญ 3 ประการ คือ

1. กิจกรรมที่มีจุดสนใจอยู่ที่การแสวงหาผลประโยชน์ด้วยการแข่งขัน ระหว่างบุคคลต่อบุคคลกลุ่มคนต่อกลุ่มคน สังคมทั้งสังคมต่อสังคมอื่น

2. กิจกรรมซึ่งเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงและในสภาพที่ค่อนข้างขาดแคลน
 3. กิจกรรมในการแสวงหาผลประโยชน์ซึ่งมีผลสะท้อนสำคัญ ต่อสังคมทั้งสังคมหรือส่วนใหญ่
- เพนนอกและสมิธ (Pennock & Smith, 1964, p. 9) กล่าวว่า การเมือง หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับอำนาจ สถาบันและองค์กรในสังคม ซึ่งได้รับการยอมรับว่ามีอำนาจเด็ดขาดครอบคลุมสังคมนั้น ในการสถาปนาและทำนุรักษาคำเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม มีอำนาจในการทำให้จุดประสงค์ร่วมกันของสมาชิกในสังคมได้บังเกิดผลขึ้นมา และมีอำนาจในการประนีประนอมความคิดเห็นที่แตกต่างกันของคนในสังคม

ความหมายของประชาธิปไตย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ให้ความหมายประชาธิปไตยว่าเป็นแบบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ ส่วนคำว่าระบอบหมายถึงแบบอย่าง ธรรมเนียม ระเบียบการปกครอง ดังนั้น คำว่าระบอบประชาธิปไตย จึงหมายความว่าแบบอย่างหรือธรรมเนียมการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่

“ประชาธิปไตย” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Democracy ซึ่งมาจากศัพท์ภาษากรีกว่า Demos หมายถึงประชาชน กับ Kratieon หมายถึง การปกครอง ดังนั้นประชาธิปไตยหรือ democracy จึงหมายถึงการปกครองโดยประชาชน โดยอำนาจสูงสุดในการปกครองจะมาจากประชาชน และรัฐบาลจะคงอยู่ในอำนาจต่อไปได้เมื่อวาระสิ้นสุดลง ก็ต่อเมื่อประชาชนผู้เลือกตั้งเห็นว่ารัฐบาลสามารถสนองตอบต่อเจตนารมณ์ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น ซึ่งได้มีนักวิชาการทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2526, หน้า 25) กล่าวถึง ประชาธิปไตยว่า ระบบการเมืองไทยยึดหลักความคิดของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งบทบาทและหน้าที่หลักของพลเมืองก็คือการเรียกร้องสิ่งที่มีคุณค่าและการให้ความสนับสนุนต่ออำนาจหน้าที่ของระบบการเมืองไทยในการจัดสรรทางสังคม

สุขุม นวลสกุล (2552, หน้า 2) ประชาธิปไตยมีความหมาย 3 ด้าน คือ ประชาธิปไตยที่มีรูปแบบการปกครอง หมายถึงการปกครองโดยรัฐบาลที่เป็นของประชาชนที่ประชาชนเลือกให้เป็นผู้แทนบริหารประเทศแทนประชาชน ระบอบประชาธิปไตยจะปฏิเสธการยึดอำนาจ การปฏิวัติ รัฐประหาร การใช้กำลังในทุกรูปแบบ ด้านประชาธิปไตยที่เป็นอุดมการณ์ หมายถึง จะยึดหลักการ มีเสรีภาพ มีสิทธิ ภารดรภาพ ความเสมอภาค ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย มีความยุติธรรม และสุดท้ายวิถีชีวิตประชาธิปไตยหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของประชาชนที่บ่งบอกถึงบุคลิกประชาธิปไตย ได้แก่ การระงับอารมณ์ ภัยธรรมชาติ สามัคคีธรรม การรู้แพ้รู้ชนะรู้ภัย ตลอดจนมีค่านิยมความเชื่อ ความศรัทธาและมีเจตคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ (2543, หน้า 69) ว่าประชาธิปไตยในแง่คุณลักษณะสำคัญของความเป็นประชาธิปไตย 4 ประการ ซึ่งประกอบด้วย หนึ่งประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย คือประชาชนมีอำนาจอิสระสูงสุดในรัฐ ประการที่สอง ประชาชนทุกคนในรัฐมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันตามกฎหมาย ตลอดจนมีสิทธิเสรีภาพในขอบเขตของกฎหมายเท่าเทียมกัน ประการที่สาม การดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐนั้น ถือเอามติเสียงข้างมากเป็นเครื่องตัดสิน แต่ในเวลาเดียวกันเสียงส่วนน้อยหรือคนส่วนน้อยในรัฐจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่ป้องกัน มิให้ประชาชนส่วนใหญ่มกขี่ข่มเหงอย่างผิดทำนองคลองธรรม ประการที่สี่ กระบวนการของประชาธิปไตย คือวิธีการเลือกตั้ง การอภิปราย การออกเสียงประชามติ การเสนอร่างกฎหมายของประชาชน

ชัยอนันต์ สมุทวณิช และกนก วงษ์ตระหง่าน (2526, หน้า 93-94) ให้ความหมายประชาธิปไตยแบบไทยดังนี้

1. ประชาธิปไตยแบบไทยจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชาวไทย มีรัฐธรรมนูญที่เหมาะสมกับสภาพของประเทศไทย และสามารถปฏิบัติได้
2. ประชาธิปไตยแบบไทยไม่จำเป็นต้องมีการเลือกตั้งหรือรัฐธรรมนูญที่ถาวร
3. ประชาธิปไตยแบบไทยเป็นประชาธิปไตยทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
4. ประชาธิปไตยแบบไทยจะก่อให้เกิดเสถียรภาพทางการเมืองซึ่งกระทำโดยฝ่ายบริหาร

วิทยากร เชียงกูล (2532, หน้า 44) กล่าวว่า ประชาธิปไตย คือ อำนาจหรือการปกครองโดยประชาชน เป็นระบบทางการเมืองที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองโดยผ่านผู้แทนของตน ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

ลิปเซต (Lipset, 1964, p. 45) กล่าวว่า ประชาธิปไตย คือระบบการเมืองที่ยอมให้มีโอกาสตามรัฐธรรมนูญอยู่เสมอที่จะเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ในการปกครองด้วยกลไกทางสังคมที่ให้คนกลุ่มใหญ่ที่สุดในหมู่ประชาชนสามารถใช้สิทธิพลต่อการตัดสินใจที่สำคัญ โดยให้เลือกผู้เข้าแข่งขันเข้ารับตำแหน่งทางการเมืองได้

ชุมปีเตอร์ (Schumpeter, 1943, p. 269) กล่าวว่า ประชาธิปไตย คือการจัดแจงทางสถาบันเพื่อการตัดสินใจทางการเมืองซึ่งในสถาบันนั้นปัจเจกชนอาจแสวงหาอำนาจที่จะตัดสินใจด้วยวิถีทางแห่งการต่อสู้แข่งขัน เพื่อคะแนนเสียงของประชาชน หมายถึง จะต้องมีการจัดตั้งสถาบันแบบต่างๆ ให้ทำหน้าที่ตัดสินใจปัญหาทางการเมืองโดยบุคคลที่จะมีอำนาจตัดสินใจในองค์กรเหล่านั้นต้องได้รับมอบอำนาจจากการลงคะแนนเสียงของประชาชน

ไบรซ์ (Bryce, 1921, p. 22) ให้ความหมายประชาธิปไตย คือ การปกครองซึ่งเจตจำนงของบุคคลที่เป็นเสียงส่วนใหญ่มีอำนาจอิสระสูงสุด เสียงส่วนใหญ่ประกอบด้วยบุคคลที่รวมกัน มีจำนวนอย่างน้อยสี่ในห้าของทั้งหมด ซึ่งจะทำให้พลังของมวลชนเหล่านั้นได้คะแนนเสียงของเขา

ไรเกอร์ (Riker, 1981, pp. 97-98) กล่าวว่า ประชาธิปไตย คือ รูปของรัฐบาลที่พลเมืองที่มีสัดส่วนมากพอสมควรมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศโดยตรงหรือโดยอ้อม จึงแตกต่างชัดเจนจากรัฐบาลที่คนชนชั้นหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งควบคุม หรือโดยคน ๆ เดียว ในประชาธิปไตยโดยตรง พลเมืองออกเสียงลงमतออกกฎหมายในที่ประชุมใหญ่ ดังที่เคยทำในนครรัฐของกรีกโบราณและในเมืองแถบนิวอิงค์แลนด์ ในปัจจุบันการมีผู้แทนจึงเป็นแบบอย่างของประเทศประชาธิปไตยสมัยใหม่ที่เข้าใจกันในโลกตะวันตก ลักษณะสำคัญของประชาธิปไตยจึงได้แก่ลักษณะที่ว่าพลเมืองต้องมีอิสระในการพูดและการประชุม เป็นต้น เพื่อจะก่อตั้งพรรคการเมืองต่าง ๆ มารณรงค์ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถจะเลือกผู้สมัครจากพรรคเหล่านี้ในการเลือกตั้งที่ทำกันอยู่เป็นประจำ

สมิธ และอาร์โนลด์ (Smith & Arnold, 1968, p. 107-109) กล่าวว่า ประชาธิปไตย คือ การปกครองโดยประชาชนในทางปฏิบัติหมายถึงอำนาจที่จะตัดสินใจประเด็นปัญหาสำคัญของนโยบายสาธารณะต้องอยู่กับคนจำนวนมากหรือข้างมากของชุมชนนั้นและในการตัดสินใจเช่นนั้นแต่ละคนจะออกเสียงได้เสียงเดียว ไม่มีใครจะมีเสียงได้มากกว่าหนึ่งเสียง ดังนั้นประชาธิปไตยจึงจะอธิบายว่ารัฐบาล โดยความยินยอมและความเสมอภาคทางการเมืองประชาชนใช้อำนาจโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อมผ่านสถาบันตัวแทนซึ่งบทบาทของประชาชนจะมาจำกัดอยู่ที่บัตรเลือกตั้งที่จะบังคับความรับผิดชอบให้บังเกิดแก่ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจไป ต่อจากนั้นได้อธิบายความหมายของประชาธิปไตยทางการเมืองว่า ตั้งบนฐานความคิดเรื่องความเสมอภาคสถาบันที่จะกำกับความเสมอภาคการเลือกตั้งสมัครมาเสมอ เสรีภาพต่าง ๆ สิทธิของคนข้างน้อย ความเสมอภาคในโอกาสศักดิ์ศรีของมนุษย์ การไม่ให้อภิสิทธิ์แก่ผู้ใด การมีโอกาสได้รับการอย่างบริการของรัฐและสังคมเท่าเทียมกันส่วนความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตยมีความหมายกว้างไกลถึงความเสมอภาคในทางเศรษฐกิจรวมทั้งโอกาสได้รับการศึกษาขั้นต่ำของพลเมืองทั้งปวงและโอกาสศึกษาขั้นสูงของผู้ที่สามารถจะเรียนได้

หลักการของประชาธิปไตย

หลักประชาธิปไตย ถ้าหลักไม่ดีหรือไม่มีหลัก หรือเข้าใจหลักประชาธิปไตยแตกต่างกันไปคนละทิศคนละทาง ประชาธิปไตยก็อาจล่มสลายได้ หลักประชาธิปไตยมีลักษณะเด่นที่เราจะไม่เห็นในการปกครองระบอบอื่น (เช่น ระบอบเผด็จการหรือคอมมิวนิสต์) ประกอบด้วย 6 หลักที่สำคัญ ได้แก่

1. หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน หมายความว่า อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน (เช่น รัฐบาลมาจากการเลือกตั้งของประชาชน) เป็นหลักที่มีความสำคัญที่สุด หากหลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนไม่เกิดขึ้นแล้วหลักอื่นๆ ก็ยากที่จะเกิดขึ้นได้

2. หลักสิทธิและเสรีภาพสิทธิ หมายถึง ประโยชน์ที่เราพึงได้รับโดยมีกฎหมายรับรองคุ้มครอง เมื่อเป็นสิทธิ รัฐย่อมมีหน้าที่จัดทำให้ประชาชนอย่างเสมอภาคกัน เช่น สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการ สิทธิได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง สิทธิได้รับการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ เสรีภาพ หมายถึง ความเป็นอิสระที่จะทำหรือไม่ทำอะไรก็ได้ เช่น เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น แต่ต้องอยู่ในขอบเขต คือ ไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพผู้อื่นไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย และไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของสังคม เมื่อมีสิทธิย่อมต้องมีหน้าที่ และเมื่อมีเสรีภาพ ย่อมต้องมีความรับผิดชอบด้วย

3. หลักความเสมอภาค หมายถึง ความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับสิทธิหรือการเข้าถึงสิทธิต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ ดังนั้น รัฐจึงมีมาตรการพิเศษที่จัดให้แก่ผู้ด้อยโอกาสเพื่อได้รับสิทธิมากกว่าผู้อื่น เช่น คนจนได้รับการรักษาฟรี ผู้สูงอายุและคนพิการได้เบี้ยยังชีพ รวมทั้งมาตรการเยียวยาแก่ผู้เดือดร้อนจากภัยโควิด-19 เหล่านี้ถือว่าเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาส ได้เข้าถึงสิทธิสวัสดิการของรัฐซึ่งไม่ถือว่าขัดต่อหลักความเสมอภาคและไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

4. หลักภราดรภาพ หมายถึง ความเป็นพี่เป็นน้องช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักใคร่ สามัคคีปรองดอง ไม่ใช้ความรุนแรงต่อกัน

5. หลักเหตุผล หมายถึง การรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกันทุกคนหรือทุกฝ่ายได้แสดงเหตุผลของตนอย่างเต็มที่ วิธีการตัดสินใจจะเลือกเหตุผลของคนใดหรือฝ่ายใดจึงจะใช้วิธีการลงมติหรือการออกเสียงที่ยืดเสียงข้างมาก โดยที่ต้องรับฟังเสียงข้างน้อยด้วยไม่ใช่เสียงข้างมากลากไป

6. หลักนิติธรรม หมายถึง การปกครองโดยกฎหมายที่เป็นธรรม ทั้งกระบวนการออกกฎหมายที่ต้องมีความชอบธรรมและ มีการบังคับใช้อย่างเป็นธรรม

ประเภทของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

การปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy) หรือประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) เป็นรูปแบบการปกครองที่ให้ประชาชนทั้งประเทศเป็นผู้ใช้อำนาจในการปกครองโดยตรง ด้วยการประชุมร่วมกัน เพื่อพิจารณาตัดสินใจปัญหา และเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของรัฐ ราษฎรมีบทบาทในการตัดสินใจในกิจการของบ้านเมืองโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน

2. ประชาธิปไตยโดยทางอ้อม (Indirect Democracy) หรือประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน (Representative Democracy) เป็นรูปแบบการปกครองที่ให้อำนาจประชาชนเลือกตัวแทนเข้าสู่ที่ประชุม เพื่อพิจารณาตัดสินใจแก้ไขปัญหาของรัฐ และบริหารกิจการบ้านเมืองตามกรอบนโยบายของรัฐ

รูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

การปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยสามารถแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. หลักประมุขของประเทศ (Head of State)

1.1 การปกครองระบอบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ (Constitutional Monarchy) พระมหากษัตริย์ในฐานะประมุขของประเทศ เป็นศูนย์รวมของอำนาจอธิปไตยซึ่งเป็นของประชาชนทั้งหมด โดยจะใช้อำนาจอธิปไตยผ่านอำนาจสามฝ่าย คือ นิติบัญญัติผ่านทางรัฐสภา บริหารผ่านทางคณะรัฐมนตรี และตุลาการผ่านทางศาล ทั้งนี้ พระมหากษัตริย์จะเป็นกลาง และไม่ยุ่งเกี่ยวกับการบริหารราชการประเทศ ประเทศที่ปกครองโดยระบอบนี้ได้แก่ สหราชอาณาจักร ประเทศไทย และประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

1.2 การปกครองโดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข (Presidency) ผู้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ทำหน้าที่เป็นประมุขของรัฐ และในบางประเทศจะทำหน้าที่เป็นประมุขของฝ่ายบริหารด้วย เช่น สหรัฐอเมริกา และ ประเทศอินโดนีเซีย เป็นต้น

2. หลักการรวมและแยกอำนาจ (Separation of Powers)

2.1 การปกครองระบบรัฐสภา (Parliamentary System) ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติจะทำหน้าที่ผ่านรัฐสภา ระบอบรัฐสภาสามารถแบ่งออกได้เป็นรูปแบบสภาเดียว (Unicameral System) และรูปแบบสองสภา (Bicameral System) ในประเทศส่วนใหญ่ที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย สมาชิกรัฐสภาจะมาจากการเลือกตั้งทั่วไป แต่ในขณะเดียวกัน ประเทศที่ใช้รูปแบบสองสภา อาจมีสภาใดสภาหนึ่งที่มาจากการเลือกตั้ง ในขณะที่อีกสภามาจากการแต่งตั้งหรือสรรหา ทั้งนี้ ในระบอบรัฐสภา รัฐบาลจะถูกควบคุมและตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินโดยรัฐสภา ผ่านกระบวนการและอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

2.2 การปกครองระบบประธานาธิบดี (Congressional System) มีลักษณะคล้ายคลึงกับระบบรัฐสภา แต่กระบวนการในการจัดตั้งรัฐบาล และแบ่งแยกอำนาจจะแตกต่างกัน ในระบอบนี้ ประธานาธิบดีซึ่งเป็นประมุขของรัฐและฝ่ายบริหาร จะมาจากการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อได้รับเลือกตั้งจะมีสิทธิและอำนาจในการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีเพื่อบริหารประเทศ โดยผ่านความเห็นชอบของวุฒิสภา ในขณะที่สมาชิกรัฐสภาทั้งสองสภา จะมาจากการเลือกตั้งทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งประธานาธิบดี ดังนั้น อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการจึงเป็นอิสระและแยกขาดจากกัน อย่างไรก็ตาม ในเรื่องของการถ่วงดุลอำนาจ ในระบบประธานาธิบดีจะมีกลไกทางรัฐธรรมนูญที่ให้รัฐสภามีอำนาจในการถ่วงดุลฝ่ายบริหาร ผ่านการควบคุมและตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน และการลงมติเพื่อก่อว่าโทษ (Impeachment)

และปลดออกจากตำแหน่ง (Recall) ประธานาธิบดี ประเทศที่เป็นต้นแบบของการปกครองลักษณะนี้ คือสหรัฐอเมริกา

2.3 การปกครองระบบผสม (Mixed System) ประธานาธิบดีเป็นประมุขและบริหารราชการแผ่นดินร่วมกับนายกรัฐมนตรี ในด้านการบริหาร นายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารและรับผิดชอบต่อรัฐสภา ประธานาธิบดีจะเป็นผู้กำหนดนโยบายต่างประเทศและการเมืองทั่วไป ทั้งนี้ ประธานาธิบดีในระบบการปกครองแบบนี้ จะแตกต่างจากประธานาธิบดีในระบบประธานาธิบดีตามข้อ 2.2 congress ตรงที่ จะมีอำนาจอนุญาตตุลาการ ระหว่างรัฐสภา กับคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจในการประกาศยุบสภา ประเทศที่มีการปกครองลักษณะนี้อาทิ ประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น

ข้อมูลพื้นฐานเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

ประวัติเมืองพัทยา

“เมืองพัทยา” แต่เดิมนั้นเป็นเพียงหมู่บ้านชาวประมงเล็กๆ ที่ตั้งอยู่ในเขต ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรีประมาณ 30 กิโลเมตร มีลักษณะทางกายภาพแนวหาดพัทยา อยู่ในวงล้อมของโค้งอ่าวครึ่งวงกลม ตลอดแนวยาว 3 กิโลเมตร รวมกับนาจอมเทียนอีก 3 กิโลเมตร ต่อมาในปี 2499 ทางราชการได้จัดตั้งเป็นสุขาภิบาลนาเกลือขึ้น ขณะนั้นหมู่บ้านชาวประมงพัทยายังอยู่นอกเขตสุขาภิบาล กระทั่งต่อมาในปี 2507 จึงได้มีการขยายอาณาเขต สุขาภิบาล จากตำบลนาเกลือ ไปจนถึงเขตพัทยาได้ มีพื้นที่ในการปกครองประมาณ 22.2 ตารางกิโลเมตร

เมืองพัทยาตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางละมุง มีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตตำบลหนองปรือ เขตตำบลนาเกลือและพื้นที่บางส่วนอยู่ในตำบลห้วยใหญ่และตำบลหนองปลาไหล ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่เนิน มีที่ราบน้อย ที่ราบสำคัญจะเป็นที่ตั้งของย่านพาณิชย์กรรมหรือแหล่งการค้าและบริเวณย่านที่พักอาศัยจะอยู่ถัดจากหาดพัทยาขึ้นไปทางตอนบน โดยที่ราบจะถูกล้อมรอบเนินเขาเตี้ย สูงไม่เกิน 100 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง นับตั้งแต่ทิศเหนือลงมาเป็นเนินเขาเตี้ย ความสูงประมาณ 35 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางบริเวณถัดลงมาเป็นเขาน้อย เขาตาโล และเขาเสาธงทอง สูงประมาณ 65 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง แนวเขานี้แตกตัวออกไปต่อเนื่องกับเขาพัทยาทางด้านทิศตะวันตก ซึ่งติดกับชายฝั่งทะเล สูงประมาณ 98 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางซึ่งทำให้เกิดที่ราบระหว่างเชิงเขากับชายฝั่งทะเลอีก 2 แห่ง อยู่ทางตอนบนและตอนล่าง โดยที่ราบตอนบนส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณนาเกลือ ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์กลางของชุมชนแถบนี้ ส่วนที่ราบตอนล่าง มีลักษณะเป็นแถบยาวขนานไปกับชายฝั่งทะเล ซึ่งห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ

1 กิโลเมตร และจากลักษณะของเนินเขาและที่ราบดังกล่าว ทำให้เกิดทางน้ำตามธรรมชาติ ลักษณะลำน้ำโดยทั่ว ๆ ไปมีขนาดเล็กและตื้นเขินในช่วงฤดูแล้ง เช่น คลองนาเกลือ คลองเสือแพ้ว คลองพิทยา เป็นต้น รวมทั้งในเขตการปกครองของเมืองพิทยางส่วนยังมีลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะอยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ 8 กิโลเมตร เช่น เกาะล้าน เกาะครก และเกาะสาก เป็นต้น

ในช่วงสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ในปี พ.ศ. 2310 ประมาณ 2 เดือน พระยาตาก(สิน) เจ้าเมืองตาก เมื่อครั้งพระนครศรีอยุธยาถูกพม่าล้อม ทรงนำกำลังพลประมาณ 500 นาย ตีแหวกวงล้อมของพม่า เพื่อมาตั้งหลักกันใหม่ ทรงเดินทางมาแวะพักทัพในบริเวณอันเป็นที่ตั้งของ “เมืองพิทยา” ในปัจจุบัน ก่อนที่จะเดินทางต่อไปยังเมืองจันทบุรี และกลับไปต่อสู้ขับไล่ข้าศึกออกจากประเทศไทย หลังจากเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ 2 พร้อมทั้งประกาศอิสรภาพ ทรงกอบกู้เอกราชของชาติมาได้ ภายในระยะเวลาเพียง 7 เดือนเท่านั้น ต่อมาท่านได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น “สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช” ผู้ก่อตั้งกรุงธนบุรีเป็นราชธานีแห่งที่ 3 ทรงปราบดาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์แห่งกรุงธนบุรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2310 ของประเทศไทย ดังนั้น สถานที่บริเวณที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้เดินทางมาแวะพักทัพนั้น ต่อมาชาวบ้านจึงได้เรียกขานกันว่า “ทัพพระยา” และต่อมาเรียกใหม่เป็น “พิทยา” เนื่องจากเห็นว่าตรงที่บริเวณพระยาตากมาตั้งทัพนั้น ทำเลดี มีลมทะเล ชื่อลมพิทยา คือลมที่พัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือในต้นฤดูฝน จึงเรียกสถานที่แห่งนี้ว่า “หมู่บ้านพิทยา” ต่อมาปัจจุบัน ได้เขียนใหม่เป็น “พิทยา”

ลักษณะทางกายภาพ

ที่ตั้ง เมืองพิทยา ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออก บริเวณเส้นรุ้งที่ 13° เหนือ และเส้นแวงที่ 101° ตะวันออก อยู่ในท้องที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 150 กิโลเมตร เลขที่ 171 หมู่ 6 ถนนพิทยาเหนือ ตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี 20150

อาณาเขต

ทิศเหนือ เริ่มจากแนวคลองกระทิงลาย มีอาณาเขตติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลบางละมุง และเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหล

ทิศใต้ จรดพื้นที่ตำบลห้วยใหญ่ มีอาณาเขตติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลห้วยใหญ่และเขตเทศบาลตำบลนาจอมเทียน

ทิศตะวันออก ขนานไปกับถนนสุขุมวิท (ห่างจากถนนสุขุมวิทไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 900 เมตร) มีอาณาเขตติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลหนองปลาไหลและเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ

ทิศตะวันตก ขนานกับแนวชายฝั่งทะเลอ่าวไทย

เมืองพัทยาประกอบด้วยพื้นที่ 4 ตำบล และมีชุมชนทั้งสิ้น 42 ชุมชน

1. ตำบลนาเกลือ หมู่ 1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 (เกะลำน)
 2. ตำบลหนองปรือ หมู่ 5, 6, 9, 10, 11, 12 และ 13
 3. ตำบลห้วยใหญ่ หมู่ 4 (บางส่วน)
 4. ตำบลหนองปลาไหล หมู่ 6, 7 และ 8
- ชายหาดพัทยามีความยาวตลอดแนวชายหาดยาวประมาณ 15 กิโลเมตร

เขตการเลือกตั้ง

จากประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง 12 กรกฎาคม 2564 เรื่อง การแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 มาตรา 19 และมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงประกาศแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ดังต่อไปนี้

เขตเลือกตั้งที่ 1 จำนวนสมาชิก 6 คน ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้ง เริ่มจากหลักเขตที่ 2 บริเวณปลายคลองกระทิงลายไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวคลองกระทิงลายแล้ววกไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวคลองกระทิงลายถึงหลักเขตที่ 3 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวเขตเมืองพัทยา แล้ววกไปทางทิศตะวันตกตามแนวเขตเมืองพัทยา ถึงหมุดหลักฐานที่ 067 (สุดเขตหมู่ที่ 4 ตำบลนาเกลือ) ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ วกไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ จดสามแยกซอยสุขุมวิทพัทยา 31 ตัดซอยชัยพรวิถิ 2/1 ไปตามทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามแนวถนนซอยสุขุมวิท 31 ถึงถนนสุขุมวิทไปทางทิศใต้ตามแนวถนนสุขุมวิท (สุดเขตหมู่ที่ 4 ตำบลนาเกลือ) บริเวณหน้าโครงการ ลุมพินี คอนโดมิเนียม ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามแนวเขต หมู่ที่ 4 ตำบลนาเกลือ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามแนวเขตหมู่ที่ 5 ตำบลนาเกลือ จดหมู่ที่ 5 ตำบลนาเกลือจดซอยโพธิสาร 10 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ สุดเขตหมู่ที่ 5 ตำบลนาเกลือ จดถนนพัทยาเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามแนวถนนจดถนนพัทยา-นาเกลือ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามแนวเขตถนนจดชายทะเลไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามชายฝั่งทะเล จดจุดเริ่มต้นที่หลักเขตที่ 2

เขตเลือกตั้งที่ 2 จำนวนสมาชิก 6 คน ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้งเริ่มจากถนนพัทยาเหนือ (หน้าแฟร์เท็กซ์) ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ สุดเขตหมู่ที่ 5 ตำบลนาเกลือ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวเขตหมู่ที่ 6 ตำบลนาเกลือ จดแนวเขตหมู่ที่ 4 ตำบลนาเกลือ ตามแนวเขตหมู่ที่ 6 ตำบลนาเกลือไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ สุดเขตหมู่ที่ 6 ตำบลนาเกลือ ถึงหมุดหลักฐานที่

067 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามเขตเมืองพัทธาถึงหมุดหลักฐานที่ 116 (บริเวณซอยบุญสัมพันธ์ 12) ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามแนวถนนบุญสัมพันธ์ 12 จุดทางรถไฟฝั่งทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวทางรถไฟถึงถนนบุญสัมพันธ์ไปทางทิศตะวันตก จดถนนสุขุมวิทไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแนวถนนถึงถนนพัทธากลาง ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ จดถนนพัทธาสาย 3 ไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวถนน จดซอยเฉลิมพระเกียรติ 6 ไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามเขตหมู่ที่ 5 ตำบลนาเกลือ จดถนนเพชรตระกูล ไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามเขตหมู่ที่ 6 ตำบลนาเกลือ จดถนนพัทธาสาย 2 ไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามแนวถนน สุดเขตหมู่ที่ 6 ไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จดถนนพัทธาเหนือตามแนวเขตหมู่ที่ 6 ตำบลนาเกลือจุดเริ่มต้นถนนพัทธาเหนือ (หน้าแฟร์เท็กซ์)

เขตเลือกตั้งที่ 3 จำนวนสมาชิก 6 คน ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้ง เริ่มจากชายฝั่งทะเลถนนพัทธานาเกลือไปถนนพัทธาเหนือสุดเขต หมู่ที่ 9 ตำบลหนองปรือ (แฟร์เท็กซ์) ไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ จดถนนพัทธาสาย 2 ไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวถนนสุดเขตหมู่ที่ 9 ตำบลหนองปรือไปทิศตะวันออกเฉียง จดถนนเพชรตระกูล ไปทิศตะวันออกเฉียงตามแนวเขตหมู่ที่ 9 ตำบลหนองปรือ จดซอยเฉลิมพระเกียรติ 3 ไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวถนน จดพัทธาสาย 3 ไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ตามแนวถนน จดถนนพัทธากลาง ไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ จดถนนสุขุมวิท ไปทิศใต้ตามถนนจรดซอยบุญสัมพันธ์ จุดทางรถไฟฝั่งตะวันตกไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามทางรถไฟสุดเขตหมู่ที่ 5 ตำบลหนองปรือ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหมุดหลักฐานที่ 116 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ วกไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวเขตเมืองพัทธา ถึงหมุดหลักฐานที่ 159 (ถนนหนองหิน) ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ จดถนนทุ่งกลมตาลหมัน 4 ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้จดซอยสุขุมวิท พัทธา 84 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ วกไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไปตามแนวถนนจดถนนสุขุมวิทไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้สุดเขตหมู่ที่ 11 ตำบลหนองปรือ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวเขตหมู่ที่ 11 ตำบลหนองปรือ จดซอยเทพประสิทธิ์ 7 ไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวเขตหมู่ที่ 11 ตำบลหนองปรือ จดซอยสุขุมวิทพัทธา 54 ไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวถนนสุดเขตหมู่ที่ 11 ตำบลหนองปรือ จดถนนสุขุมวิทไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือ จดถนนเทพประสิทธิ์ไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ จดซอยเทพประสิทธิ์ 4 ไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามแนวถนนจดซอยกอไผ่ 13 ไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวถนนสุดเขต หมู่ที่ 11 ตำบลหนองปรือ ไปทิศใต้ จดซอยเทพประสิทธิ์ 6 ไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวเขตหมู่ที่ 11 ตำบลหนองปรือ จดถนนสุขุมวิท ไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามแนวถนน จดถนนพัทธาใต้ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวถนนจดชายทะเลไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามชายฝั่งทะเลจุดเริ่มต้นชายฝั่งทะเล ถนนพัทธานาเกลือรวมเกาะด้านทั้งเกาะ

เขตเลือกตั้งที่ 4 จำนวนสมาชิก 6 คน ท้องที่ที่ประกอบเป็นเขตเลือกตั้ง เริ่มจากชายทะเลถนนพญาไท ไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ จดถนนสุขุมวิท ไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวถนนถึงซอยหมู่บ้านดิอิมพิเรียลเพลส ไปทิศใต้ไปตามแนวเขตหมู่ที่ 10 ตำบลหนองปรือ ถึงซอยกอไผ่ ไปตามแนวถนนทิศตะวันออกเฉียงใต้ จดซอยเทพประสิทธิ์ 6 ตามแนวเขตหมู่ที่ 12 ตำบลหนองปรือ จดถนนเทพประสิทธิ์ ไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือจดถนนสุขุมวิทไปตามแนวเขตหมู่ที่ 12 ตำบลหนองปรือ สุดเขตไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวถนนสุดเขตหมู่ที่ 12 ตำบลหนองปรือ ไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ จดถนนตัดไปซอยสุขุมวิท 54 ไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ วกลงไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือ จดซอยเทพประสิทธิ์ 7 ไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวถนนสุดเขตหมู่ที่ 12 ตำบลหนองปรือ ไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวถนน จดซอยสุขุมวิทพญา 62 ไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ จดถนนสุขุมวิท ไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จดถนนทุ่งกลมตาลหมัน 4 ไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถึงหมุดหลักฐานที่ 154 ไปทางทิศใต้ ตามแนวเขตเมืองพญา จดหลักหมุดที่ 4 ไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ตามแนวเขตเมืองพญา จดถนนสุขุมวิทไปทิศตะวันตก ตามแนวเขตเมืองพญา จดหลักหมุดที่ 5 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามชายฝั่งทะเลวกลงไปทิศเหนือ วกลงไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือ วกลงไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ จุดเริ่มต้นชายทะเลถนนพญาไท

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ปี พ.ศ. 2560 – 2564

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
ชาย	33,737	33,997	34,356	34,368	34,363
หญิง	45,106	45,606	46,162	46,210	46,254
รวมผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	78,843	79,603	80,518	80,578	80,617

ภาพที่ 2 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ปี พ.ศ. 2560 – 2564

ที่มา : ฝ่ายทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน สำนักปลัดเมืองพญา (กุมภาพันธ์ 2565)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุชาดา รุ่งจิรกาล (2564) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่มีบัญชีรายชื่อเป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษา พบว่า

1. ประชาชนในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมทางการเมือง ตามลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง 5 ด้าน คือ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ด้านการเข้าร่วมทางกิจกรรมทางการเมือง ด้านการติดต่อกับนักการเมือง และด้านการชุมนุมทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประชาชนในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง และด้านการสนทนาเรื่องการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาเป็นด้านการติดต่อกับนักการเมือง และด้านการชุมนุมทางการเมือง อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนด้านการเข้าร่วมทางกิจกรรมทางการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำที่สุด

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ไม่พบความแตกต่าง ระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 อายุและสถานภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ อาชีพ และการเป็นสมาชิกกลุ่มในสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่พบความแตกต่าง

เนตรชนก ตรีภูมมาลี (2558) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาล ตำบลสระยายโสม อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตเทศบาลตำบลสระยายโสม อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี และ ศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบลสระยายโสม อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสระยายโสม อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 354 คน ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลสระยายโสม อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลสระยายโสม อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วม

ทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลสระยายโสม อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า รายได้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความแตกต่างกัน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ไม่แตกต่างกัน

ธิดารัตน์ เค้นจารุกุล (2559) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม จำนวน 374 คน ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม ประชาชนมีการรับข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยในระดับมาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของห้วคณะเนนอยู่ในระดับมาก และมีความผูกพันต่อพรรคการเมืองอยู่ในระดับน้อย เช่นเดียวกัน สำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า อยู่ในระดับปานกลางโดยมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลางและด้านกิจกรรมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ สำหรับผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม พบว่า อายุ สถานภาพ สมรส อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม สำหรับปัจจัยที่เสริมสร้างการมีส่วนร่วม พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ความคิดเห็นต่อห้วคณะเนน ความผูกพันต่อพรรคการเมือง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นภัศ เล็กเจริญ (2561) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่มีเขตอาศัยในเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 คน ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) ผลทดสอบสมมติฐานระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า เพศและ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ต่างกัน ส่วนอายุ รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษาและสถานภาพสมรสที่ต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

สุภกานต์ จอมสวรรค์ (2559) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาระดับปัจจัยทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

2. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปอยู่ในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 361 คน ผลการศึกษา พบว่า

1. ระดับปัจจัยทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.28$, S.D.= 0.43)

2. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.23$, S.D. = 0.68)

3. ปัจจัยทางการเมืองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r = .734$, $p = .000$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทั้งด้านพฤติกรรมทางการเมือง ($r = .616$, $p = .000$) และด้านการกล่อมเกลางานการเมือง ($r = .732$, $p = .000$) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรีอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุดมศักดิ์ ทองสุคดี (2560) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 348 คน ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าเพศ และอายุ มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วน ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จักรพล บุญปรัดตย (2564) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 9 หลักสี่-จตุจักร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 9 หลักสี่-จตุจักร จังหวัดกรุงเทพฯ ใช้การศึกษาเชิงปริมาณ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการติดตามข้อมูลข่าวสาร ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการตัดสินใจ ด้านการติดตามตรวจสอบ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 9 หลักสี่-จตุจักร จังหวัดกรุงเทพฯ ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 9 หลักสี่-จตุจักร ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดตามข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการตัดสินใจ และด้านการติดตามตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง ในส่วนของผลการศึกษาเปรียบเทียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ด้านระดับการศึกษา และเขตเลือกตั้งโดยภาพรวมระดับการมีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัศวินต์ วรรณะศิลป์ (2558) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
 2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
- จำแนกตามลักษณะของประชากรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) โดยด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.63$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ด้านการลงสมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.13$) อยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ประชาชนในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พรฤดี เอี่ยมสำอางค์ (2560) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ

จังหวัดกรุงเทพฯ , เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ จังหวัด กรุงเทพฯ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ จังหวัดกรุงเทพฯ ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตบางซื่อ จังหวัดกรุงเทพฯ จำนวน 400 คน ผลการศึกษา พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ จังหวัดกรุงเทพฯ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.66$) และจากผลของการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การสมรส ศาสนา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ จังหวัดกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

พิศมัย คงรอด (2558) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ และหมู่บ้าน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 360 คน ผลการศึกษา พบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้านดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะและด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการเลือกตั้ง จำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้ด้านการเลือกตั้งผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งควรรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งควรรณรงค์ไม่ให้มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงและควรจัดอบรม ให้ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งทุกหมู่บ้าน ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองทางการเมือง และควรส่งเสริมกิจกรรมทางการเมือง ในโรงเรียนด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะควรฝึกประชาชนให้กล้าแสดงความคิดเห็นควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม และควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้านด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่องกลุ่มผลประโยชน์และควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ควรรับฟังการแสดงความคิดเห็นของประชาชนควรจัดสถานที่การแสดงความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้าน และควรนำความต้องการของประชาชนไปสู่การปฏิบัติจริง

จันทรา กมลโรจน์ (2560) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอ โพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ดของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 374 คน ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการติดตามรับฟัง หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

จากทางราชการ การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง รองลงมาคือด้านการเรียกร้องสิทธิประโยชน์เพื่อส่วนรวม

2. ผลการเปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกันทางสถิติ ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีค่าความถี่สูงสุดแต่ละด้าน ดังนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์เชิญชวน รณรงค์การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ควรจัดให้มีช่องทางการรับรู้ข่าวสารจากทางราชการซึ่งประชาชนสามารถติดตามได้สะดวก ควรจัดให้มีการส่งเสริมสนับสนุน ให้ภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนในการเสนอปัญหาต่างๆ ในชุมชน ควรเปิดเผยข้อมูลในการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้

โอกาส จิตระยงค์ (2565) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำนวน 373 คน ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.4 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.3 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 54.2 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 44.5 อาชีพพนักงานบริษัท/พนักงานร้านค้า คิดเป็นร้อยละ 22.8 มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.6 และส่วนใหญ่มีหน้าที่ในชุมชนกลุ่มชาวบ้านทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 88.8 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด การร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่นรองลงมาคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับชาติ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
2. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 394 คน ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.43) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย = 3.60) รองลงมา ด้านการเป็นนักกิจกรรมในชุมชน (ค่าเฉลี่ย = 3.49) ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง (ค่าเฉลี่ย = 3.48) ด้านการเป็นผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ย = 3.37) ด้านการเป็นผู้ประท้วง (ค่าเฉลี่ย = 3.33) และด้านการติดต่อกับทางราชการ (ค่าเฉลี่ย = 3.30) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และประสบการณ์เป็นกรรมการในการจัดการเลือกตั้งต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ เพศ และตำแหน่งทางสังคมต่างกัน ไม่มีผลทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน

มาสศิริ พงษ์ศิริ (2558) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครนนทบุรี ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และข้อเสนอแนะ แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จำนวน 10 ชุมชน ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 375 คน ผลการศึกษา พบว่า เพศและสถานภาพทางการสมรสแตกต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งหมายความว่า ทั้งสองประเด็น ไม่ส่งผลถึงการมีส่วนร่วม

ทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครนนทบุรี ซึ่งเป็นไปในแนวทางที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ ในขณะที่มีปัจจัย 4 ประการ คือ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ และรายได้ที่ได้รับทั้งหมดต่อเดือนที่มีความแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งหมายความว่า ประเด็นต่างๆ เหล่านี้ มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครนนทบุรี ซึ่งสอดคล้องหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกับสมมติฐานที่วางไว้ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ในด้านสิทธิการเลือกตั้ง ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านความสนใจกิจกรรมทางการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และในด้านการเข้าไปมีบทบาททางการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

สุภาวดี คางง (2557) ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำนวน 381 คน ผลการศึกษา พบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำแนกตามอายุ อาชีพ และระดับการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน
4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำแนกตามรายได้ต่อเดือนและข้อมูลพื้นที่โดยรวมไม่แตกต่างกัน

สรุปจากงานวิจัยทั้งหมด การมีส่วนร่วมทางการเมือง มีหลายรูปแบบ ซึ่งประชาชนสามารถเข้าร่วมได้ทุกรูปแบบ และการมีส่วนร่วมมีการแบ่งออกเป็นหลายระดับ ซึ่งจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปตัวแปรที่ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชื่อผู้วิจัย	ประเด็นการวิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
สุชาดา รุ่งจิราภ (2564)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนเขต บางเขน กรุงเทพมหานคร	1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. สถานภาพ 5. อาชีพ 6. รายได้ต่อเดือน 7. การมีนสมาชิกกลุ่มในสังคม	1. ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง 2. ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง 3. ด้านการติดต่อกับนักการเมือง 4. ด้านการชุมนุมทางการเมือง 5. ด้านการเข้าร่วมทางกิจกรรม ทางการเมือง
เนตรชนก ตระกูลมาลี (2558)	การมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาล ตำบลทรายโสม อำเภออุทงจังหวัด สุพรรณบุรี	1. เพศ 2. อายุ 3. การศึกษา 4. อาชีพ 5. รายได้ 6. การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	การมีส่วนร่วมทางการเมือง
ธิดารัตน์ เด่นจากรุก (2559)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต เทศบาลเมือง นครปฐม จังหวัด นครปฐม	ปัจจัยส่วนบุคคล 1. เพศ 2. อายุ 3. รายได้ต่อเดือน 4. ระดับการศึกษา 5. อาชีพ 6. สถานภาพสมรส	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 1. ด้านการเลือกตั้ง 2. กิจกรรมทางการเมือง
		ปัจจัยเสริมการมีส่วนร่วม 1. การรับข่าวสารทางการเมือง 2. ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง ตามระบอบประชาธิปไตย 3. บทบาทหัวหน้าคณะ 4. ความผูกพันต่อพรรคการเมือง	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย	ประเด็นการวิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
นภัส เล็กเจริญ (2561)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต เทศบาลเมือง หนองปรือ อำเภอ บางละมุง จังหวัด ชลบุรี	1. เพศ 2. อายุ 3. การศึกษา 4. อาชีพ 5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6. ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น 7. สถานภาพ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 1. ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง 2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง 3. ด้านการเข้าร่วมสถาบันทางการเมือง
สุภกานต์ จอมสวรรค์ (2559)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต เทศบาล ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี	พฤติกรรมทางการเมือง 1. เกิดจากความต้องการ ทางกายภาพ 2. เกิดจากความต้องการ ทางสังคม 3. เกิดจากการแลกเปลี่ยน ทางสังคม การกล่อมเกลาทางการเมือง 1. ครอบครัว 2. สถานศึกษา 3. สถาบันการเมือง 4. สื่อ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 1. ด้านการใช้สิทธิลงคะแนนเสียง เลือกตั้ง 2. ด้านการสนับสนุนกิจกรรม รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของ กลุ่มหรือองค์กร
อุดมศักดิ์ ทองสคูดี (2560)	การมีส่วนร่วมทาง การเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาล ตำบลหนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี	1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. อาชีพ 5. รายได้ต่อเดือน	การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย	ประเด็นการวิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
จักรพล บุญปรีตยุษ (2564)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต เลือกตั้งที่ 9 หลักสี่-จตุจักร	1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. อาชีพ 5. รายได้ 6. เขตเลือกตั้ง	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 1. ด้านการติดตามข้อมูลข่าวสาร 2. ด้านการแสดงความคิดเห็น 3. ด้านการตัดสินใจ 4. ด้านการติดตามตรวจสอบ
อัศวินต์ วรรณะ ศิลป์ (2558)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร	1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. รายได้ต่อเดือน 5. สถานภาพสมรส 6. อาชีพ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 1. ด้านความสนใจทางการเมือง 2. ด้านการลงสมัครรับเลือกตั้ง 3. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 4. ด้านการดำรงตำแหน่งทาง การเมือง 5. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม ทางการเมือง 6. ด้านการติดตามข่าวสาร ทางการเมือง
พรฤดี เยี่ยมสำอางค์ (2560)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต บางซื่อ	ปัจจัยส่วนบุคคล 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. สถานภาพการสมรส 5. ศาสนา 6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7. อาชีพ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง การรับรู้ข่าวสาร ทางการเมือง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย	ประเด็นการวิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
พิศมัย คงรอด (2558)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต องค์การบริหาร ส่วนตำบลเหล่า อ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	1. เพศ 2. กลุ่มหมู่บ้าน	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 1. ด้านการเลือกตั้ง 2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง 3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อ สาธารณะ 4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ 5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ
จันทรา กมลโรจน์ (2560)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต องค์การบริหาร ส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด	1. เพศ 2. อายุ 3. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 1. ด้านการไปใช้สิทธิลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง 2. ด้านการติดตามรับฟัง หรือเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ 3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง 4. ด้านการเรียกร้องสิทธิ ประโยชน์เพื่อส่วนรวม
โอภาส จิตรระยนต์ (2565)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วน ตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	1. เพศ 2. อายุ 3. สถานภาพ 4. ระดับการศึกษา 5. อาชีพ 6. รายได้	การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย	ประเด็นการวิจัย	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต อำเภอบางคนที่ จังหวัด สมุทรสงคราม	1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. อาชีพ 5. รายได้ต่อเดือน 6. การมีตำแหน่งทางสังคม 7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ใน ชุมชน 8. ประสบการณ์เป็นกรรมการ ในการจัดการเลือกตั้ง	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 1. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง 3. ด้านการเป็นนักกิจกรรมใน ชุมชน 4. ด้านการติดต่อกับทางราชการ 5. ด้านการเป็นผู้ประท้วง 6. ด้านการเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง
มาสสิริ พงษ์ศิริ (2558)	การศึกษาการมี ส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน ในเขตพื้นที่ เทศบาลนคร นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี	1. เพศ 2. สถานภาพสมรส 3. อายุ 4. ระดับการศึกษา 5. อาชีพ 6. รายได้ทั้งหมดที่ได้รับ ต่อเดือน	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 1. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง เทศบาล 2. ด้านความสนใจกิจกรรมทาง การเมือง 3. ด้านการเข้าไปมีบทบาททาง การเมือง
สุภาวดี ดาตง (2557)	การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชนในเขต ตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม	1. เพศ 2. อายุ 3. รายได้ต่อเดือน 4. อาชีพ 5. ระดับการศึกษา 6. ข้อมูลพื้นฐาน	การมีส่วนร่วมทางการเมือง 1. ด้านการร่วมรณรงค์ทาง การเมือง 2. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง 3. ด้านการแสดงความสนใจต่อ กิจกรรมทางการเมือง 4. ด้านการมีบทบาทเคลื่อนไหว ทางการเมือง

ตารางที่ 2 ตารางสรุปเปรียบเทียบความสอดคล้องของตัวแปร

	เพศ	อายุ	วุฒิการศึกษา	สถานภาพ	อาชีพ	รายได้	การเป็นสมาชิกกลุ่มในสังคม	การรับข่าวสารทางการเมือง	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง	บทบาทหัวคะแนน	ความผูกพันต่อพรรคการเมือง	ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น	เขตเลือกตั้ง	ความต้องการทางกายภาพ	ความต้องการทางสังคม	การแลกเปลี่ยนทางสังคม	ครอบครัว	สถาบันการเมือง	สื่อ	ข้อมูลพื้นฐาน	การมีตำแหน่งทางสังคม	ประสบการณ์เป็นกบป.ในการเลือกตั้ง	ศาสนา	กลุ่มหมู่บ้าน	ตัวแปรตาม
สุชาดา รุ่งจิรกาล (2564)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
เนตรชนก ตระกูลมาลี (2558)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
ธิดารัตน์ เด่นจารุกุล (2559)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
นภัส เล็กเจริญ (2561)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
ศุภกานต์ จอมสวรรค์ (2559)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
อุดมศักดิ์ ทองสุคดี (2560)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
จักรพล บุญยปรัตยษ (2564)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
อักรวิวัฒน์ วรรณะศิลาปิน (2558)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ผู้วิจัย(ปี)														ตัวแปรตาม													
	เพศ	อายุ	วุฒิการศึกษา	สถานภาพ	อาชีพ	รายได้	การเป็นสมาชิกกลุ่มในสังคม	การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง	บทบาทหัวคะแนน	ความผูกพันต่อพรรคการเมือง	ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น	เขตเลือกตั้ง		ความต้องการทางกายภาพ	ความต้องการทางสังคม	การแลกเปลี่ยนทางสังคม	ครอบครัว	สถาบันการเมือง	สื่อ	ข้อมูลพื้นฐาน	การมีตำแหน่งทางสังคม	ประสบการณ์เป็นกปน.ในการเลือกตั้ง	ศาสนา	กลุ่มหมู่บ้าน		
พรฤดี เอี่ยม สำอางค์ (2560)	/	/	/	/	/	/	/	/																	/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง	
พิศมัย ครองอด (2558)	/																									/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
จันทรา กมลโรจน์ (2560)	/	/																								/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
โอภาส จิตรชนต์ (2565)	/	/	/	/	/	/	/																				การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
เพิ่มศักดิ์ วรรณ ขឹង (2559)	/	/	/	/	/	/						/										/	/			/	การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
มาศศิริ พงษ์ศิริ (2558)	/	/	/	/	/	/																					การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
สุภาวดี ดาดง (2557)	/	/	/		/	/																			/		การมีส่วนร่วม ทางการเมือง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีทั้งหมด 24 ตัวแปร ได้แก่ เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา, สถานภาพ, อาชีพ, รายได้, การเป็นสมาชิกกลุ่มในสังคม, การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง, ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง, บทบาทหัวคะแนน, ความผูกพันต่อพรรคการเมือง, ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น, เขตเลือกตั้ง, ความต้องการทางกายภาพ, ความต้องการทางสังคม, การแลกเปลี่ยนทางสังคม, ครอบครัว, สถาบันการเมือง, สื่อ, ข้อมูลพื้นฐาน, การมีตำแหน่งทางสังคม, ประสบการณ์เป็นกปน.ในการเลือกตั้ง, ศาสนา, กลุ่มหมู่บ้าน

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกตัวแปรโดยใช้ความถี่จากตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากงานวิจัยที่ทบทวนเกี่ยวกับข้อ และตัวแปรอิสระที่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ที่ทำการวิจัย โดยได้เลือกตัวแปรอิสระออกมาทั้งหมด 6 ตัวแปรโดยมาใช้เป็นตัวแปรอิสระในการศึกษานี้ ดังนี้

1. เพศ
2. อายุ
3. วุฒิการศึกษา
4. สถานภาพ
5. อาชีพ
6. รายได้

ตารางที่ 3 ที่มาของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ	แหล่งอ้างอิง
เพศ	สุชาดา รุ่งจิรกาล (2564), เนตรชนก ตระกูลมาลี (2558), ชิดารัตน์ เต๋นจารุกุล (2559), นกัศ เล็กเจริญ (2561), อุดมศักดิ์ ทองสคูดี (2560), จักรพล บุญปรัตยุษ (2564), อัศวินต์ วรรณะศิลป์ (2558), พรฤดี เอี่ยมสำอางค์ (2560), พิศมัย คงรอด (2558), จันทรา กมลโรจน์ (2560), โอภาส จิตระยนต์ (2565), เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559), มาสสิริ พงษ์ศิริ (2558), สุภาวดี ดาดง (2557)
อายุ	สุชาดา รุ่งจิรกาล (2564), เนตรชนก ตระกูลมาลี (2558), ชิดารัตน์ เต๋นจารุกุล (2559), นกัศ เล็กเจริญ (2561), อุดมศักดิ์ ทองสคูดี (2560), จักรพล บุญปรัตยุษ (2564), อัศวินต์ วรรณะศิลป์ (2558), พรฤดี เอี่ยมสำอางค์ (2560), จันทรา กมลโรจน์ (2560), โอภาส จิตระยนต์ (2565), เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559), มาสสิริ พงษ์ศิริ (2558), สุภาวดี ดาดง (2557)
วุฒิการศึกษา	สุชาดา รุ่งจิรกาล (2564), เนตรชนก ตระกูลมาลี (2558), ชิดารัตน์ เต๋นจารุกุล (2559), นกัศ เล็กเจริญ (2561), สุภกานต์ จอมสวรรค์ (2559), อุดมศักดิ์ ทองสคูดี (2560), จักรพล บุญปรัตยุษ (2564), อัศวินต์ วรรณะศิลป์ (2558), พรฤดี เอี่ยมสำอางค์ (2560), พรฤดี เอี่ยมสำอางค์ (2560), โอภาส จิตระยนต์ (2565), เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559), มาสสิริ พงษ์ศิริ (2558), สุภาวดี ดาดง (2557)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	แหล่งอ้างอิง
สถานภาพ	สุชาดา รุ่งจิรกาล (2564), ชิดารัตน์ เเด่นจารุกุล (2559), นภัส เล็กเจริญ (2561), อัครวัฒน์ วรรณะศิลป์ (2558), พรฤดี เอี่ยมสำอางค์ (2560), โอภาส จิตระยนต์ (2565)
อาชีพ	สุชาดา รุ่งจิรกาล (2564), เนตรชนก ตระกูลมาลี (2558), ชิดารัตน์ เเด่นจารุกุล (2559), นภัส เล็กเจริญ (2561), อุดมศักดิ์ ทองสาคูดี (2560), จักรพล บุญปรัตยุม (2564), อัครวัฒน์ วรรณะศิลป์ (2558), พรฤดี เอี่ยมสำอางค์ (2560), โอภาส จิตระยนต์ (2565), เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559), มาสสิริ พงษ์ศิริ (2558), สุภาวดี ดาดง (2557)
รายได้	สุชาดา รุ่งจิรกาล (2564), เนตรชนก ตระกูลมาลี (2558), ชิดารัตน์ เเด่นจารุกุล (2559), นภัส เล็กเจริญ (2561), อุดมศักดิ์ ทองสาคูดี (2560), จักรพล บุญปรัตยุม (2564), อัครวัฒน์ วรรณะศิลป์ (2558), พรฤดี เอี่ยมสำอางค์ (2560), โอภาส จิตระยนต์ (2565), เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559), มาสสิริ พงษ์ศิริ (2558), สุภาวดี ดาดง (2557)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพัทยา จากจำนวนประชากรเมืองพัทยาทั้งหมด จำนวน 116,451 คน (บรรยายสรุปเมืองพัทยา, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพัทยา จำนวน 400 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการใส่สูตรของทาโร ยามาเน่ (อัครวินต์ วรรณะศิลป์, 2558, หน้า 47) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95 และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนซึ่งการวิจัยนี้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05

ดังนั้น $N = 116,451$ และ $e = 0.05$

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \frac{116,451}{1+116,451 \times (0.05)^2}$$

$$n = 398.63$$

เมื่อผลการคำนวณออกมาได้ ≈ 399 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงให้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างไว้ 400 คน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ศึกษาดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของประชากรในเมืองพัทยา จำนวน 42 ชุมชน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด } X \text{ จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 4 การสุ่มตัวอย่างจากประชาชนเมืองพัทยา

ชุมชน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ซอย 6 ยศศักดิ์	247	1
เทพประสิทธิ์	791	3
โพธิ์สัมพันธ์	2,294	8
รุ่งเรือง	952	3
ลานโพธิ์	717	3
วัดบุญยัถ์ญานาราม	6,102	21
หนองพังแค	1,851	6
ร้อยหลัง	1,293	4
หนองตะแบก	1,019	4
เขาตาโล	2,388	8
หนองอ้อ	1,194	4
เขาน้อย	2,546	9
กระทิงลาย	883	3
วัดชัยมงคล	961	3
ตลาดเก่านาเกลือ	2,601	9
วัดช่องลม	682	2
หนองใหญ่บ้านบน	771	3
ซอย 5 ชั้นวาง	750	3
บ้านโรงไม้จืด	2,770	10
ซอยกอไผ่	4,568	16
บ้านหัวทุ่ง	887	3

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ชุมชน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
วัดธรรมสามัคคี	3,152	11
พิทยากลาง	1,605	6
ซอยไพบรณีย์	1,663	6
ต้นกระบก	480	2
ทัพพระยา	4,162	14
เกาะล้าน	2,650	9
วอล์คกิ้งสตรีท	679	2
เจริญสุขพัฒนา	1,235	4
บ้านเนินทางรถไฟ	558	2
บ้านกระบก 33	1,221	4
ชุมสาย	2,729	9
พิทยาใต้พัฒนา	1,392	5
ชัยพรวิถิ	2,253	8
หนองใหญ่บ้านล่าง	768	3
พิทยาเหนือ	1,287	4
อรุโณทัย	2,308	8
ชัยพฤกษ์	2,733	9
มาบประคู	1,529	5
แหลมราชเวช	1,874	6
บงกช	707	2
เพนียดช้าง	948	3
ไม่กำหนดชุมชน	44,251	152
รวม	116,451	400

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา โดยแบ่งเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบชนิดเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิกการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา ซึ่งประกอบด้วย ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง 5 ข้อ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง 5 ข้อ และ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 5 ข้อ รวมทั้งหมด 15 ข้อคำถาม

โดยข้อคำถามเป็นลักษณะของแบบสอบถามมาตราประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert ซึ่งแต่ละคำถามให้เลือกตามลำดับการมีส่วนร่วม 5 ระดับ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (มาสเตอร์ พงษ์ศิริ, 2558)

มีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มีส่วนร่วมมาก	ให้	4 คะแนน
มีส่วนร่วมปานกลาง	ให้	3 คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	ให้	2 คะแนน
มีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open – Ended Question)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยาและตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1 ผศ.ดร. พิชิต รัชตพิบูลภพ อาจารย์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 นางสาวเมตตา วัชรโรจน์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพนักงานและบุคลากร การเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

3.3 นายชงสิทธิ์ รัตนะรัต นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายฝึกอบรม สำนักพัฒนาพนักงานและบุคลากรการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับ ประชาชนในตำบลบางสีทอง ที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความ เชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความ เชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.89 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไป เก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วารสาร ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำผลงานทาง วิชาการทั้งในและต่างประเทศ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษา
2. ศึกษาหลักการสร้างเครื่องมือประเภทมาตราส่วนประมาณค่า
3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 30 ชุด โดยมี แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 30 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการ วิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบ วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ
2. ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) เพื่อทำการเปรียบเทียบและทดสอบข้อมูล ได้แก่ Independent-Samples

(t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการ (Scheffe)

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (อัครวัฒน์ วรรณะศิลป์, 2558)

ค่าเฉลี่ย

4.21 - 5.00	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
3.41 - 4.20	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
2.61 - 3.40	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
1.81 - 2.60	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1.00 - 1.80	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

จริยธรรมวิจัยในมนุษย์

งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมโครงการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อวันที่ 30 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567 รหัสโครงการวิจัย G-HU119/2567

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา เป็นผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามจำนวน 400 คน ผลการศึกษานำเสนอออกเป็นส่วน ๆ ดังนี้

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

t แทน ค่าสถิติทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม

F แทน ค่าสถิติทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม

P แทน ความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อน

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

นำเสนอจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 5 ถึงตารางที่ 10 พบว่า

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	101	25.25
หญิง	299	74.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.75 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 25.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	42	10.50
31 – 40 ปี	132	33.00
41 – 50 ปี	201	50.25
51 – 60 ปี	25	6.25
61 ปีขึ้นไป	0	0
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 รองลงมาคือ มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 มีอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	14	3.50
ปริญญาตรี	379	94.75
สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 379 คน คิดเป็นร้อยละ 94.75 รองลงมาคือ มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	325	81.25
สมรส	71	17.75
หย่าร้าง	4	1.00
หม้าย	0	0
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 รองลงมาคือ มีสถานภาพสมรส จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 มีสถานภาพหย่าร้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการ	33	8.25
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	66	16.50
พนักงานบริษัทเอกชน	244	61.00
ค้าขาย	39	9.75
ธุรกิจส่วนตัว	14	3.50
อื่น ๆ	4	1.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61 รองลงมาคือ มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 มีอาชีพค้าขาย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75 มีอาชีพข้าราชการ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 มีอาชีพอื่น ๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	5	1.25
10,001 – 20,000/เดือน	192	48.75
20,001 – 30,000/เดือน	182	45.50
มากกว่า 30,001/เดือน	18	4.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 20,000/เดือน จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 รองลงมาคือ มีรายได้ 20,001 – 30,000/เดือน จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 มีรายได้มากกว่า 30,001/เดือน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา ปรากฏผลดังตารางที่ 11 ถึงตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา ในภาพรวม

(n = 400)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนเมืองพัทยา	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง	3.66	0.38	มาก	1
2. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	3.37	0.64	ปานกลาง	3
3. ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.60	0.36	มาก	2
รวม	3.54	0.36	มาก	

หมายเหตุ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด, 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย, 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง, 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก, 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทฯ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ($\bar{X} = 3.66$) ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก ($\bar{X} = 3.60$) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทฯ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง

(n = 400)

การติดตาม ข่าวสาร ทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. ท่านติดตาม ข่าวสารจัดการ เลือกตั้งและ ผลการเลือกตั้ง	68 (0.50)	257 (1.50)	67 (16.75)	6 (64.25)	2 (17.00)	3.96	0.66	มาก	1
2. ท่านติดตาม ข่าวสารทาง การเมืองจาก สื่อแหล่งต่างๆ	41 (10.25)	134 (33.50)	193 (48.25)	30 (7.50)	2 (0.50)	3.45	0.80	มาก	4
3. ท่านได้นำข้อมูล ข่าวสารทางการเมือง หรือการเลือก ตั้งมาวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการ ตัดสินใจ	95 (23.75)	166 (41.50)	103 (25.75)	36 (9.00)	0 (0.00)	3.80	0.90	มาก	2
4. ท่านพูดคุยเกี่ยวกับ ประเด็นทางการเมือง กับผู้อื่นอยู่เสมอ	58 (14.50)	133 (33.25)	129 (32.25)	60 (15.00)	20 (5.00)	3.37	1.06	ปานกลาง	5
5. ท่านได้หา ข้อมูลของผู้สมัคร เลือกตั้งก่อน	77 (19.25)	169 (42.25)	126 (31.50)	28 (7.00)	0 (0.00)	3.74	0.85	มาก	3
รวม						3.66	0.38	มาก	

หมายเหตุ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับการมีน้อยที่สุด, 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย, 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง, 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก, 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านติดตามข่าวสารการจัดการเลือกตั้งและผลการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.66$) รองลงมาคือ ท่านได้นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองหรือการเลือกตั้งมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.90$) ท่านได้หาข้อมูลของผู้สมัครเลือกตั้งก่อน ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.85$) ท่านติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อแหล่งต่างๆ ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.80$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 1.06$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

(n = 400)

การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน						\bar{X}	SD	แปลความหมาย	ลำดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด					
1. ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสภาเมืองพัทยา	59 (14.75)	126 (31.50)	106 (26.50)	66 (16.50)	43 (10.75)	3.23	1.20	ปานกลาง	4	
2. ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา	42 (10.50)	138 (34.50)	125 (31.25)	51 (12.75)	44 (11.00)	3.21	1.14	ปานกลาง	5	
3. ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.)	53 (13.25)	150 (37.50)	105 (26.25)	73 (18.25)	19 (4.75)	3.36	1.07	ปานกลาง	3	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(n = 400)

การเข้าร่วม กิจกรรม ทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	ลำดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
4. ท่านติดตาม การทำงานของ นักการเมือง ระดับท้องถิ่น (สภาเมืองพัทยา/ นายกเมืองพัทยา)	50 (12.50)	150 (37.50)	154 (38.50)	41 (10.25)	5 (1.25)	3.50	0.88	มาก	2
5. ท่านชักชวน ผู้อื่นให้ไปใช้ สิทธิออกเสียง เลือกตั้งระดับ ท้องถิ่น (สภาเมืองพัทยา/ นายกเมืองพัทยา)	62 (15.50)	138 (34.50)	162 (40.50)	34 (8.50)	4 (1.00)	3.55	0.89	มาก	1
รวม						3.37	0.64	ปานกลาง	

หมายเหตุ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด, 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย, 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง, 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก, 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยาด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งระดับท้องถิ่น (สภาเมืองพัทยา/ นายกเมืองพัทยา) ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.89$) รองลงมาคือ ท่านติดตามการทำงานของนักการเมืองระดับท้องถิ่น (สภาเมืองพัทยา/ นายกเมืองพัทยา) ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.88$) ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ($\bar{X} = 3.36$, $SD = 1.07$) ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 1.20$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.21$, $SD = 1.14$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนเมืองพัทยา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

(n = 400)

การไปใช้ สิทธิ เลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน					\bar{X}	SD	แปล ความ หมาย	ลำดับ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. ท่านไปใช้สิทธิ ในการเลือกตั้ง นายกเมืองพัทยา	107 (26.75)	161 (40.25)	116 (29.00)	16 (4.00)	0 (0.00)	3.90	0.84	มาก	1
2. ท่านไปใช้สิทธิ ในการเลือกตั้ง สภาเมืองพัทยา	87 (21.75)	161 (40.25)	130 (32.50)	22 (5.50)	0 (0.00)	3.78	0.85	มาก	3
3. ท่านไปใช้สิทธิ เลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร (สส.)	116 (29.00)	129 (32.25)	113 (28.25)	42 (10.50)	0 (0.00)	3.80	0.98	มาก	2
4. ท่านร่วมเป็นพยาน ในการนับคะแนน เสียงเลือกตั้ง ทุกระดับ	55 (13.75)	144 (36.00)	118 (29.50)	28 (7.00)	55 (13.75)	3.29	1.20	ปานกลาง	4
5. ท่านเป็นกรรมการ ประจำหน่วยเลือกตั้ง	36 (9.00)	157 (39.25)	126 (31.50)	17 (4.25)	64 (16.00)	3.21	1.18	ปานกลาง	5
รวม						3.60	0.36	มาก	

หมายเหตุ เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมที่น้อยที่สุด, 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย, 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง, 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก, 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

จากตารางที่ 14 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.84$) รองลงมาคือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.98$) ท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสภาเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.85$) ท่านร่วมเป็นพยานในการนับคะแนน

เสียงเลือกตั้งทุกระดับ ($\bar{X} = 3.29$, $SD = 1.20$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.21$, $SD = 1.18$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนเมืองพัทยาที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบเพศกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

เพศ	จำนวน	\bar{X}	SD	t	Sig.
ชาย	101	3.44	0.43	-3.47	0.001*
หญิง	299	3.58	0.32		

*p < 0.05

จากตารางที่ 15 จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-Test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยตัวแปรอิสระ (Independent variables) ที่มีคำตอบ 2 กลุ่ม คือ เพศชายและเพศหญิง พบว่าได้ค่า (t) เท่ากับ -3.47 และค่า Sig. เท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน และสรุปได้ว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าเพศชาย

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนเมืองพัทยาที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	6.22	1.56	13.88	0.00*
ภายในกลุ่ม	395	44.27	0.11		
รวม	399	50.50			

*p < 0.05

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยาจำแนกตามอายุ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA (F-test)

พบว่า ค่า Sig. < 0.05 แสดงว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย และต้องทำการเปรียบเทียบรายคู่ (Post – Hoc) ต่อไป

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 - 60 ปี
ต่ำกว่า 30 ปี	3.29		-0.18*	-0.35*	-0.35*
31 - 40 ปี	3.47			-0.17*	-0.17
41 - 50 ปี	3.64				0.00
51 - 60 ปี	3.63				

*p < 0.05

จากตารางที่ 17 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ (Post – Hoc) ด้วยวิธีการของ Scheffe พบว่า มี 2 คู่ ที่แตกต่างกัน ได้แก่

คู่ที่ 1 ประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างจากประชาชนที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป

คู่ที่ 2 ประชาชนที่มีอายุ 31 – 40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างจากประชาชนที่มีอายุ 41 - 50 ปี และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่มีอายุ 31 – 40 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ 41 - 50 ปี

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนเมืองพัทยาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	5.57	2.78	24.60	0.00*
ภายในกลุ่ม	397	44.93	0.11		
รวม	399	50.50			

*p < 0.05

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยาจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA (F-test) พบว่า ค่า Sig. < 0.05 แสดงว่าประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย และต้องทำการเปรียบเทียบรายคู่ (Post – Hoc) ต่อไป

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างวุฒิศึกษากับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

วุฒิการศึกษา	\bar{X}	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2.93		-0.63*	-0.48*
ปริญญาตรี	3.57			0.16
สูงกว่าปริญญาตรี	3.41			

*p < 0.05

จากตารางที่ 19 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ (Post – Hoc) ด้วยวิธีการของ Scheffe พบว่า มี 1 คู่ที่แตกต่างกัน ได้แก่

ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างจากประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่าประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนเมืองพัทยาที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2	0.11	0.06	0.45	0.64
ภายในกลุ่ม	397	50.39	0.13		
รวม	399	50.50			

*p < 0.05

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยาจำแนกตามสถานภาพสมรส โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA (F-test) พบว่า ค่า Sig. > 0.05 แสดงว่าประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนเมืองพัทยาที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5	3.53	0.71	5.93	0.00*
ภายในกลุ่ม	394	46.96	0.12		
รวม	399	50.50			

*p < 0.05

จากตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยาจำแนกตามอาชีพ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA (F-test) พบว่า ค่า Sig. < 0.05 แสดงว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย และต้องทำการเปรียบเทียบรายคู่ (Post – Hoc) ต่อไป

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างอาชีพกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนเมืองพัทยา

อาชีพ	\bar{X}	ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	อื่น ๆ
ข้าราชการ	3.67	0.04	0.17	0.05	0.16	0.79*
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.63		0.13	0.01	0.12	0.75*
พนักงานบริษัทเอกชน	3.50			-0.12	-0.01	0.62*
ค้าขาย	3.63				0.11	0.74*
ธุรกิจส่วนตัว	3.51					0.63
อื่น ๆ	2.88					

*p < 0.05

จากตารางที่ 22 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ (Post – Hoc) ด้วยวิธีการของ Scheffe พบว่า มี 4 คู่
ที่แตกต่างกัน ได้แก่

คู่ที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างจากประชาชนที่มี
อาชีพอื่น ๆ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่มีอาชีพข้าราชการ มีส่วนร่วม
ทางการเมืองมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ

คู่ที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างจาก
ประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่มีอาชีพพนักงาน
รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อาชีพธุรกิจ
ส่วนตัว และอาชีพอื่น ๆ

คู่ที่ 3 ประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่าง
จากประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่มีอาชีพพนักงาน
บริษัทเอกชน มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ

คู่ที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างจากประชาชนที่มีอาชีพ
อื่น ๆ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่มีอาชีพค้าขาย มีส่วนร่วมทางการเมือง
มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพอื่น ๆ

สมมติฐานที่ 6 ประชาชนเมืองพัทยาที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3	4.58	1.53	13.16	0.00*
ภายในกลุ่ม	396	45.92	0.12		
รวม	399	50.50			

*p < 0.05

จากตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยাজำแนกตามรายได้ โดยใช้ค่าสถิติ One-way ANOVA (F-test) พบว่า ค่า Sig. < 0.05 แสดงว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานการวิจัย และต้องทำการเปรียบเทียบรายคู่ (Post – Hoc) ต่อไป

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างรายได้กับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

รายได้	\bar{X}	น้อยกว่า	10,001 -	20,001 -	มากกว่า
		10,000 บาท	20,000 บาท	30,000 บาท	30,001 บาท
		/เดือน	/เดือน	/เดือน	/เดือน
น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน	2.85		-0.76*	-0.66*	-0.45
10,001 - 20,000 บาท/เดือน	3.61			0.10*	0.31*
20,001 - 30,000 บาท/เดือน	3.51				0.21
มากกว่า 30,001 บาท/เดือน	3.30				

*p < 0.05

จากตารางที่ 24 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ (Post – Hoc) ด้วยวิธีการของ Scheffe พบว่า มี 2 คู่ ที่แตกต่างกัน ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างจากประชาชนที่มีรายได้ 10,001 - 20,000 บาท/เดือน และประชาชนที่มีรายได้ 20,001 - 30,000 บาท/เดือน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 10,001 บาท/เดือน

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้ 10,001 - 20,000 บาท/เดือน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างจากประชาชนที่มีรายได้ 20,001 - 30,000 บาท/เดือน และประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 30,001 บาท/เดือน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยามีรายได้ 10,001 - 20,000 บาท/เดือน มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าประชาชนที่มีรายได้มากกว่า 20,001 บาท และประชาชนที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน

ตารางที่ 25 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ประชาชนเมืองพัทยามีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
2. ประชาชนเมืองพัทยามีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
3. ประชาชนเมืองพัทยามีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
4. ประชาชนเมืองพัทยามีสถานภาพสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
5. ประชาชนเมืองพัทยามีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
6. ประชาชนเมืองพัทยามีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 25 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชนเมืองพัทยามี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชนเมืองพัทยามีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา และเพื่อศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเมืองพัทยา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามได้เต็มจำนวนร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ t-Test และ One-way ANOVA เพื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรโดยกำหนด คำนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำการทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา สรุปผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยาจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ พบว่า

1. เพศของประชาชนเมืองพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 74.75 และเพศชาย 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25

2. อายุของประชาชนเมืองพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 รองลงมาคือ มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 มีอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

3. วุฒิการศึกษาของประชาชนเมืองพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิมัธยมศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 379 คน คิดเป็นร้อยละ 94.75 รองลงมาคือ มีวุฒิมัธยมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 มีวุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75 ตามลำดับ

4. สถานภาพสมรสของประชาชนเมืองพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 รองลงมาคือ มีสถานภาพสมรส จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 มีสถานภาพหย่าร้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ

5. อาชีพของประชาชนเมืองพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61 รองลงมาคือ มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 มีอาชีพค้าขาย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75 มีอาชีพข้าราชการ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 มีอาชีพอื่น ๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ

6. รายได้ของประชาชนเมืองพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 20,000/เดือน จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 รองลงมาคือ มีรายได้ 20,001 – 30,000/เดือน จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 มีรายได้มากกว่า 30,001/เดือน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านติดตามข่าวสารการจัดการเลือกตั้งและผลการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.96$, $SD = 0.66$) รองลงมาคือ ท่านได้นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองหรือการเลือกตั้งมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.90$) ท่านได้หาข้อมูลของผู้สมัครเลือกตั้งก่อน ($\bar{X} = 3.74$, $SD = 0.85$) ท่านติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อแหล่งต่างๆ ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.80$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 1.06$) ตามลำดับ

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งระดับท้องถิ่น (สภาเมืองพัทยา/ นายกเมืองพัทยา) ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.89$) รองลงมาคือ ท่านติดตามการทำงานของนักรการเมืองระดับท้องถิ่น (สภาเมืองพัทยา/ นายกเมืองพัทยา) ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.88$) ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ($\bar{X} = 3.36$, $SD = 1.07$) ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสภาเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 1.20$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คือ ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.21$, $SD = 1.14$) ตามลำดับ

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเมืองพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.84$) รองลงมาคือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ($\bar{X} = 3.80$, $SD = 0.98$) ท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสภาเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.85$) ท่านร่วมเป็นพยานในการนับคะแนนเสียงเลือกตั้งทุกระดับ ($\bar{X} = 3.29$, $SD = 1.20$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.21$, $SD = 1.18$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

- การมีความคิดเห็นในหลายมุมมองและแตกต่างกัน
- ขาดข้อมูลที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา

- เปิดเผยข้อมูลสาธารณะให้ครบถ้วน
- ควรเปิด โอกาสและรับฟัง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา” พบว่าประชาชนเมืองพัทยาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมาคือ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.60$) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ($\bar{X} = 3.37$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่า ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมืองในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านติดตามข่าวสารการจัดการเลือกตั้งและผลการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.96$) รองลงมาคือ ท่านได้นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองหรือการเลือกตั้งมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในด้านการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.80$) ท่านได้หาข้อมูลของผู้สมัครเลือกตั้งก่อน ($\bar{X} = 3.74$) ท่านติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อแหล่งต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.45$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.37$) ตามลำดับ

ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมาคือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ($\bar{X} = 3.80$) ท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสภาเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.78$) ท่านร่วมเป็นพยานในการนับคะแนนเสียงเลือกตั้งทุกระดับ ($\bar{X} = 3.29$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.21$) ตามลำดับ

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งระดับท้องถิ่น (สภาเมืองพัทยา/ นายกเมืองพัทยา) ($\bar{X} = 3.55$) รองลงมาคือ ท่านติดตามการทำงานของนักการเมืองระดับท้องถิ่น (สภาเมืองพัทยา/ นายกเมืองพัทยา) ($\bar{X} = 3.50$) ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ($\bar{X} = 3.36$) ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสภาเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.23$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา ($\bar{X} = 3.21$) ตามลำดับ

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา นำมาอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชน บางกลุ่มให้ความสำคัญในด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ซึ่งจะทำให้สามารถตัดสินใจได้อย่างชัดเจนว่า เราจะเลือก หรือไม่เลือกบุคคลและพรรคการเมืองใดเข้าไปทำหน้าที่บริหารประเทศ และหากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างครบถ้วนรอบด้าน มีความความน่าเชื่อถือ และมีความถูกต้อง ก็จะทำให้สามารถหลีกเลี่ยงความผิดพลาดในการตัดสินใจได้ รวมทั้งด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงทัศนะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่จะมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกกานต์ จอมสวรรค์ (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมศักดิ์ ทองสฤดี (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครวัฒน์ วรรณะศิลป์

(2558) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ รุ่งจิรกาล (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรชนก ตระกูลมาลี (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลสระยายโสม อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาล ตำบลสระยายโสม อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิดารัตน์ เคนจารุกูล (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐมจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นกัศ เล็กเจริญ (2561) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพล บุญยปรัดยุษ (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 9 หลักสี่-จตุจักร ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการออกเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 9 หลักสี่-จตุจักร ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรฤดี เอี่ยมสำอางค์ (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ จังหวัดกรุงเทพฯ อยู่ในระดับน้อย ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศมัย คงรอด (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอวังคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอวังคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรา กมลโรจน์ (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส จิตระยงค์ (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมประชาชน

มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี คาง (2557) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส จิตระยงค์ (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในอำเภอบางคนที่ จังหวัดสมุทรสงครามที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรฤดี เอี่ยมสำอางค์ (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ ผลการศึกษา พบว่า อายุของประชาชนในเขตบางซื่อ กทม. มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ กทม.

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรชนก ตระกูลมาลี (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสระยายโสม อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบลสระยายโสม อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอายุต่างกันจะมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่าง

ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทรา กมลโรจน์ (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพล บุญประดิษฐ์ (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 9 หลักสี่-จตุจักร ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 9 หลักสี่-จตุจักร ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกัศเล็กเจริญ (2561) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ โอภาส จิตระยงค์ (2565) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอักรินทร์ วรรณะศิลป์ (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า อาชีพของประชาชนในเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรชนก ตระกูลมาลี (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสระยายโสม อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตเทศบาลตำบลสระยายโสม อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมาสสิริ พงษ์ศิริ (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษา พบว่า รายได้ที่ได้รับทั้งหมดต่อเดือนมีความแตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ดาดง (2557) ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนมผลการศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ตระหนักถึงสิทธิในการเลือกตั้งของตนเอง
2. มีการชักชวนประชาชนไปร่วมฟังปราศรัยของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือมีการถ่ายทอดสดผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในการตัดสินใจในการเลือกตั้ง
3. สร้างความร่วมมือ ให้ประชาชนร่วมมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง หากพบเห็นการทุจริต สามารถแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทันที

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากผลการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทยา ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรส่งเสริมการศึกษาด้านการเมืองและการเลือกตั้ง เช่น ควรจัดให้มีการศึกษาและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในการเลือกตั้งและกระบวนการทางการเมือง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจที่ถูกต้องและมีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกตั้ง รวมถึงการจัดกิจกรรมให้ความรู้ที่เน้นการใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีประสิทธิภาพ
2. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลทางการเมือง เช่น การเผยแพร่ข่าวสารการเมืองผ่านช่องทางดิจิทัล เช่น โซเชียลมีเดีย เว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ จะช่วยให้ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลทางการเมืองได้ง่ายขึ้น และมีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือการแสดงความคิดเห็นในประเด็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะประชาชนเมืองพัทยาเท่านั้น ไม่สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดชลบุรีทั้งหมดได้ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาประชาชนในเขตพื้นที่อื่น
2. ควรศึกษาปัจจัย ด้วยวิธีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ จะทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ และคำถามที่สัมภาษณ์ในเชิงลึกเกี่ยวกับข้อคิดเห็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทธยา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเมืองพัทธยา

2. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อความถูกต้องของผลการศึกษา

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลประชาชนเมืองพัทธยา

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลประชาชนเมืองพัทธยา

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 31-40 ปี
 41-50 ปี 51-60 ปี 60 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
4. สถานภาพสมรส โสด สมรส
 หย่าร้าง หม้าย
5. อาชีพ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขาย
 ธุรกิจส่วนตัว อื่น ๆ
6. รายได้ น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน 10,001 - 20,000 บาท/เดือน
 20,001 - 30,000 บาท/เดือน มากกว่า 30,001 บาท/เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมือง

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง						
1.	ท่านติดตามข่าวการจัดการเลือกตั้งและผลการเลือกตั้ง					
2.	ท่านติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อแหล่งต่างๆ					
3.	ท่านได้นำข้อมูลข่าวสารทางการเมืองหรือการเลือกตั้งมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการตัดสินใจ					
4.	ท่านพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ					
5.	ท่านได้หาข้อมูลของผู้สมัครเลือกตั้งก่อนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง					
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง						
6.	ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสภาเมืองพัทยา					
7.	ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา					
8.	ท่านไปร่วมฟังปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.)					
9.	ท่านติดตามการทำงานของนักรการเมืองระดับท้องถิ่น (สภาเมืองพัทยา/ นายกเมืองพัทยา)					
10.	ท่านชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งระดับท้องถิ่น (สภาเมืองพัทยา/ นายกเมืองพัทยา)					

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง						
11.	ท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งนายกเมืองพัทยา					
12.	ท่านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสภาเมืองพัทยา					
13.	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.)					
14.	ท่านร่วมเป็นพยานในการนับคะแนนเสียงเลือกตั้งทุกระดับ					
15.	ท่านเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

คำชี้แจง ให้ท่านเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านคิดว่าปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนคืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในการตอบแบบสอบถาม

บรรณานุกรม

- กลุ่มงานสารนิเทศ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. โกวิท วงศ์สุวรรณ. (2546). *พื้นฐานรัฐศาสตร์ กับการเมืองในศตวรรษที่ 21*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จักรพล บุญประดิษฐ์. (2564). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 9 หลักสี่-จตุจักร*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จันทนา สุทธิจรี. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*.
- จันทรา กมลโรจน์. (2560). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอนาทอง จังหวัดร้อยเอ็ด*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2535). *รัฐ (พิมพ์ครั้งที่ 3) โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช และกนก วงษ์ตระหง่าน. (2526). *ภาษากับการเมือง*. เจ้าพระยาการพิมพ์.
- ไชยพร ตันท์จิตานนท์. (2536). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล : การศึกษาเทศบาล นครเชียงใหม่*. คุยฎินิพนธ์ปริญาคุยฎินิพนธ์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทินพันธ์ นาคะตะ. (2543). *ประชาธิปไตยไทย*. สหายบล็อกและการพิมพ์.
- ธิดารัตน์ เเด่นจารุกุล. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐมจังหวัดนครปฐม*.
- นภัส เล็กเจริญ. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เนตรชนก ตระกูลมาลี. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลสระยายโสม อำเภอนาทอง จังหวัดสุพรรณบุรี*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2544). *การประชุมวิชาการ สถาบันพระปกเกล้า, (พิมพ์ครั้งที่ 2) ธรรมกลการพิมพ์*.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล. (2548). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy)*. สถาบันพระปกเกล้า.

ฝ่ายยุทธศาสตร์และนโยบาย ส่วนยุทธศาสตร์การพัฒนา สำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ. (2565).
แผนพัฒนาเมืองพัทยา (พ.ศ. 2561 - 2565)

<https://www.pattaya.go.th/document/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%205%20%E0%B8%9B%E0%B8%B5%20%20%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B8%B2/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%92%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B8%B2%202561-2565.pdf>

พงษ์วัฒน์ บุญพิทักษ์. *สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560*.

สำนักกฎหมายสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560.

พรรณราย ชันชกิจ. (2548). *บทบาทและหน้าที่ขององค์กรสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ*. เอ. พี. กราฟิค ดีไซน์ด์และการพิมพ์.

พรฤดี เอี่ยมสำอาง. (2560). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตบางซื่อ*.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2526). *ข่าวสารการเมืองของไทย*. เจ้าพระยาการพิมพ์.

พิศมัย คงรอด. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เพิ่มศักดิ์ วรรณยิ่ง. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มาสสิริ พงษ์ศิริ. (2558). *การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ยุทธพร อิศรชัย. *รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง*.

[http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=รูปแบบการมี ส่วนร่วมทางการเมือง](http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=รูปแบบการมี%20ส่วนร่วมทางการเมือง)

รณชัย โตสมภาค. *ประชาธิปไตย*.

<http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=ประชาธิปไตย>

วิทยากร เชียงกูล. (2532). *พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์การเมือง*. พลิก.

วิฑูรย์ ภูษ. (2548). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยรามคำแหง*.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุภูมิ นवलสกุล. (2552). *การเมืองและการปกครองไทย*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุจิต บุญบงการ. (2542). *การพัฒนาการเมืองไทย: ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหารสถาบันทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาดา รุ่งจิรกาล. (2564). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร*. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

สุภกานต์ จอมสวรรค์. (2559). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุภาวดี ดาดง. (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลบ้านเอื้อง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สมบัติ ชำรงชัยวงศ์. (2549). *การเมืองไทย*. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุรพล กระแสรัตน์. (2544). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้ง: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลปะลู่ อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2564). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต*. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

อัศวินต์ วรรณศิลป์. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

อุดม ตะนังสูงเนิน. (2535). *พัฒนาการทางการเมืองในประเทศไทย*. เอ.บี.ซี.ดี.กรุ๊ปการพิมพ์.

อุดมศักดิ์ ทองสคูดี. (2560). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล*

หนองเสือ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อมร รักษาสิทธิ์ และคณะ. (2544). *การเมืองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*. วิเจพรีนติ้ง.

โอภาส จิตระยนต์. (2565). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร*

ส่วนตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. มหาวิทยาลัยบูรพา.

Bryce, J. (1921). *Modern democracies*. Macmillan.

Bullock, A, & Brass, O. S. (1977). *The harper dictionary of Modern Thought*. Harper & Row.

Herbert, M. (1968). *The international encyclopedia the social science*. McMillan and Free.

Lipset, S. M. (1964). *Political man*. Mercury Books.

Mibrath, L. W. & Goel, M. L. (1977). *Political participation: How and why do people get involved in politics ?*. (2nd ed.). Rand McNally.

Weiner, M. (1971). *Political participation: Crisis of the political process*. Princeton University Press.

Nie, N.H. and S. Verba. (1975). *Handbook of political science:Non government politics*. Addison Wesley Publishing.

Pennock, R. J., & Smith, D. G. (1964). *Political science*. McMillan.

Riker, W. A. (1981). *Academic american encyclopedia*. Arete Publishing.

Schumpeter, J. (1943). *Capitalism, Socialism and democracy*. George Allen and Unwin.

Smith, E. C. & Arnold, Z. (1968). *Dictionary of american politics*. Barnes and Noble.

Wolin, S.S.. (1960). *Politics and vision*. Little. Brown.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาววัลรัตน์ เจตน์พงศธร
วัน เดือน ปี เกิด	10 สิงหาคม 2535
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	หมู่ 3 ตำบลบางสีทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2567 - ปัจจุบัน นักทรัพยากรบุคคล สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2567 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2562 รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง